

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**PROCES JAVNEGA NAROČANJA V SLOVENIJI - PRIMER
POSTOPKA S POGAJANJI BREZ PREDHODNE OBJAVE**

Ljubljana, julij 2016

PETRA JEVNIKAR

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Petra Jevnikar, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Proces javnega naročanja v Sloveniji – primer postopka s pogajanja brez predhodne objave, pripravljenega v sodelovanju s svetovalko prof. dr. Tjašo Redek,

IZJAVLJAM,

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku RS;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 1. julija 2016

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 JAVNO NAROČANJE V SLOVENIJI.....	2
1.1 Zakonska podlaga javnega naročanja v Sloveniji.....	2
1.2 Temeljna načela javnega naročanja in osnovni pojmi	5
1.3 Naročniki	6
1.4 Faze postopka javnega naročanja	7
1.5 Mejne vrednosti za objave	8
1.6 Roki za prejem prijav in ponudb.....	9
2 POSTOPKI JAVNEGA NAROČANJA V SLOVENIJI	11
2.1 Postopki javnega naročanja	12
2.2 Posebni načini javnega naročanja in okvirni sporazum.....	16
2.3 Oddana javna naročila v Republiki Sloveniji med letoma 2007 in 2014	21
3 PROTOKOL VLADE RS.....	26
3.1 Financiranje	27
4 PRIMERI JAVNEGA NAROČANJA PROTOKOLARNIH DARIL	28
4.1 Naročilo kravat in šalov – rut	28
4.1.1 Odprti postopek	29
4.1.2 Postopek s pogajanjem brez predhodne objave.....	30
4.2 Naročilo ostalih protokolarnih daril za predsedovanje	31
5 NOVOSTI JAVNEGA NAROČANJA PO NOVEM ZAKONU ZJN-3.....	32
SKLEP	34
LITERATURA IN VIRI	36
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Obveznost objave glede na vrednost in predmet naročila	9
Tabela 2: Vrste postopkov glede na vrednost in predmet naročila.....	12
Tabela 3: Število in vrednost oddanih javnih naročil po posameznih letih.....	22

KAZALO SLIK

Slika 1: Obseg vseh javnih naročil glede na(Protokol Vlade RS, 2007a). BDP	4
Slika 2: Primerjava števila oddanih javnih naročil po posameznih letih.....	25
Slika 3: Primerjava skupne vrednosti oddanih javnih naročil po posameznih letih.....	26

UVOD

Javna naročila lahko definiramo kot zaporedje pravnih dejanj, s katerimi država kupuje blago, oddaja storitve ali izvaja gradnje po vnaprej določenih postopkih (Kranjc, 2006, str. 1437).

Sistem javnega naročanja na poseben način v javni sektor uvaja konkurenco oziroma klasične značilnosti tržnega gospodarstva. Zaradi javnega naročanja je večjemu številu ponudnikov omogočen vstop na velik trg, kjer se lahko borijo za pridobitev novih poslov. V sistemu javnega naročanja organi javne uprave kot povpraševalci na trgu naročajo blago ali storitve, ponudniki pa so zaradi velike konkurence prisiljeni v optimizacijo in racionalizacijo svojih poslovnih procesov in posledično tudi v zniževanje cen, če želijo biti bolj konkurenčni in pridobiti kakšno javno naročilo. Postopke javnega naročanja vodijo javni uslužbenci, ki so si osebnostno različni, zato je bilo potrebno zaradi nevarnosti subjektivnih mnenj, lastnih interesov ter zaradi preprečevanja nedovoljenih oziroma koruptivnih dejanj področje javnega naročanja urediti s skupnimi pravili, kar se je v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju RS) prvič zgodilo leta 1997.

Namen diplomske naloge je opisati sistem javnega naročanja v RS, pojasniti uporabo posameznih postopkov in možnosti njihove uporabe glede na mejne vrednosti. Konkretno bom opisala primer javnega naročila za nakup kravat in šalov – rut, izvedenega po odprtem postopku, ki se je zaključil brez oddaje, vendar pa je bil nakup teh dobrin vseeno izveden, saj se je na podlagi tega postopka izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave. Cilj naloge je dokazati, da je bilo javno naročilo za nakup kravat in šalov – rut učinkovito ter da so se med izvedbo postopka naročanja upoštevala vsa temeljna načela in ostale zakonsko določene zahteve.

V diplomski nalogi bom opredelila javno naročanje na splošnem področju. Zaradi preobsežnosti tematike ne bom vključevala vodnega, energetskega, transportnega področja in področja poštne storitve ter obrambnega in varnostnega področja, razen pri podatkih iz statističnih poročil, kjer so vsa področja združena.

V prvem poglavju bom opredelila javno naročanje v RS ter obrazložila osnovne pojme in temeljna načela javnega naročanja. V nadaljevanju bom pojasnila, kateri organi in ostale osebe javnega prava so zavezani k javnem naročanju ter obrazložila faze v postopkih javnega naročanja. V tem poglavju bom navedla tudi mejne vrednosti, kjer bom pojasnila, kako ocenjena vrednost naročila vpliva na samo izbiro postopka, hkrati pa določa tudi obveznosti glede objave naročil. Na koncu bom na kratko obrazložila še roke za prejem prijavnih in ponudb. V drugem poglavju bom opisala vse postopke javnega naročanja, opredelila posebne načine javnega naročanja, ter na kratko naredila primerjavo oddanih javnih naročil po številu in vrednosti od leta 2007 do leta 2014. V tretjem poglavju bom

predstavila Protokol Vlade RS (v nadaljevanju Protokol), ki je vladna služba Generalnega sekretariata Vlade RS, ter opisala način financiranja. V četrtem poglavju bom na praktičnih primerih na kratko prikazala nakup daril v okviru predsedovanja RS Svetu Evropske unije (v nadaljevanju EU). V petem poglavju bodo povzete bistvene značilnosti novega Zakona o javnem naročanju (Ur. l. RS, št. 91/2015, v nadaljevanju ZJN-3), ki je stopil v veljavo s 1. aprilom 2016.

1 JAVNO NAROČANJE V SLOVENIJI

Javna naročila so podlaga za partnerstvo med javnim in zasebnim sektorjem, kateremu je na podlagi tega omogočen dostop do pomembnega vira dohodka. Država za javna naročila namenja sredstva davkoplačevalcev, ki se stekajo v državno blagajno z davki, carinami, taksami in drugimi zakonsko določenimi dajatvami (Kuralt, 2010, str. 9).

Belavič (2012, str. 4) izoblikovanje sistema javnega naročanja pojasnjuje takole: »Procesa politične modernizacije in evropeizacije sta pomembno vplivala na sistem javnega naročanja in prispevala k izoblikovanju področja in zakonodaje, saj sta pri oblikovanju sistema javnega naročanja zagotovila rojstvo sistema, ki ne samo temelji na sodobnih pravnih načelih, ampak obenem v samem delovanju zagotavlja gospodarnost, učinkovitost, konkurenco in enakost med ponudniki ter transparentnost.«

1.1 Zakonska podlaga javnega naročanja v Sloveniji

Leta 1997 je v RS začel veljati prvi zakon, ki je pokrival področje javnega naročanja in sicer Zakon o javnih naročilih (Ur. l. RS, št. 24/1997, 78/1999 – ZRPJN, v nadaljevanju ZJN). Od takrat naprej se pogosto uvajajo novosti na tem področju, predvsem zaradi prilagajanja pravu EU. Pred uveljavitvijo ZJN sta veljali dve odredbi, in sicer Odredba o pogojih in načinu javnega razpisa za oddajo določenih del, ki se financirajo iz proračuna RS (Ur. l. RS, št. 24/1992), in Odredba o postopku za izvajanje razpisa za oddajo javnih naročil s spremembami (Ur. l. RS, št. 28/1993, 19/1994). Odredbi je izdal minister za finance RS na podlagi predpisov o izvajanju proračuna. V aprilu leta 2000 je bil sprejet prenovljen Zakon o javnih naročilih (Ur. l. RS, št. 39/2000, 102/2000, 2/2004, 2/2004 – ZPNNVSM, v nadaljevanju ZJN-1). Kmalu po uveljavitvi ZJN-1 se je zaradi težav pri izvedbi postopkov začela nakazovati potreba po spremembi zakona, saj so bile nekatere določbe preveč nejasne in nedorečene in so tako predstavljale pravno oviro pri izvedbi postopkov. Tako sta bila konec leta 2006 sprejeta dva nova zakona, ki sta urejala področje javnega naročanja, in sicer Zakon o javnem naročanju (Ur. l. RS, št. 128/2006, v nadaljevanju ZJN-2) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev (Ur. l. RS, št. 128/2006, v nadaljevanju ZJNVETPS) (Mužina & Vesel, 2007, str. 13–18).

Od leta 2006 je bilo sprejetih tudi kar nekaj sprememb teh dveh zakonov. Za ZJN-2 so bile sprejete naslednje spremembe: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2A (Ur. l. RS, št. 16/2008), Sklep o objavi višin mejnih vrednosti za postopke javnega naročanja (Ur. l. RS, št. 34/2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2B (Ur. l. RS, št. 19/2010), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2C (Ur. l. RS, št. 18/2011), Odločba o razveljavitvi 2. alineje 4. odstavka 42. člena Zakona o javnem naročanju ter 3. odstavka 47. člena in 4. odstavka 48. člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev, v delih, v katerih se nanašata na 2. alinejo 4. odstavka 42. člena Zakona o javnem naročanju (Ur. l. RS, št. 43/2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2D (Ur. l. RS, št. 90/2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju – ZJN-2E (Ur. l. RS, št. 19/2014), Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Ur. l. RS, št. 32/2014) ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi – ZDU-11 (Ur. l. RS, št. 90/2014).

Za ZJNVETPS pa so bile uveljavljene sledeče spremembe: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev – ZJNVETPS-A (Ur. l. RS, št. 16/2008), Sklep o objavi višin mejnih vrednosti za postopke javnega naročanja (Ur. l. RS, št. 34/2008), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev – ZJNVETPS-B (Ur. l. RS, št. 19/2010), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev – ZJNVETPS-C (Ur. l. RS, št. 43/2011), Odločba o razveljavitvi 2. alineje 4. odstavka 42. člena Zakona o javnem naročanju ter 3. odstavka 47. člena in 4. odstavka 48. člena Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev, v delih, v katerih se nanašata na 2. alinejo 4. odstavka 42. člena Zakona o javnem naročanju (Ur. l. RS, št. 43/2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev – ZJNVETPS-D (Ur. l. RS, št. 90/2012), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev – ZJNVETPS-E (Ur. l. RS, št. 19/2014) ter Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi – ZDU-11 (Ur. l. RS, št. 90/2014).

V letu 2012 je bil sprejet še Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti (v nadaljevanju ZJNPOV, Ur. l. RS, št. 90/2012), ki ureja obvezna ravnanja naročnikov in ponudnikov pri javnem naročanju na obrambnem in varnostnem področju.

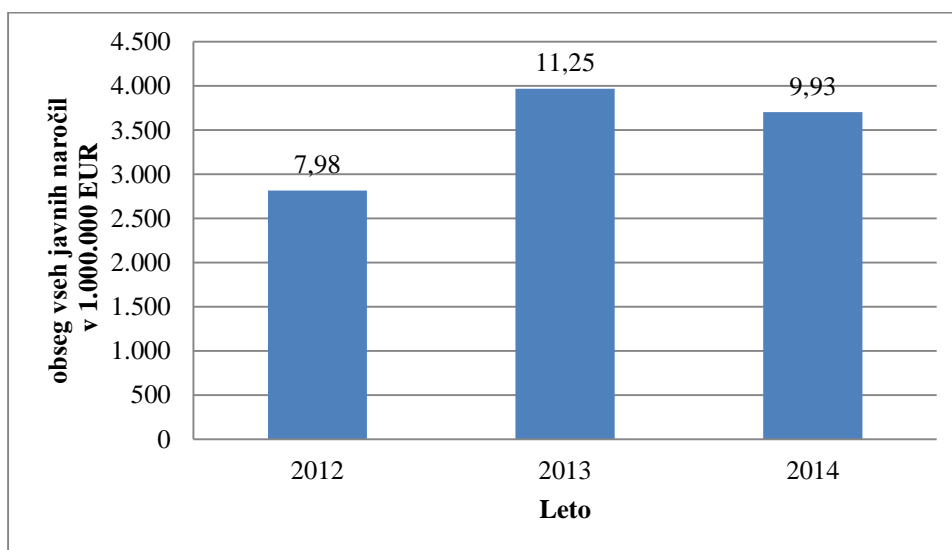
Pravno varstvo v postopkih javnega naročanja je do leta 2011 urejal Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (Ur. l. RS, št. 78/1999, 90/1999, 110/2002, 42/2004, 61/2005,

78/2006 53/2007, 32/2009 – odl. US, v nadaljevanju ZRPJN), od leta 2011 dalje pa ga ureja Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Ur. l. RS, št. 43/2011, 60/2011 – ZTP-D, 63/2013, 90/2014 – ZDU-11, 95/2014 – ZIPRS1415-C, 96/2015 – ZIPRS1617).

Javna naročila v EU obsegajo več kot 16 % bruto domačega proizvoda (v nadaljevanju BDP), zato predstavljajo pomemben delež odhodka iz javnih financ (Maciejewski, 2016, str. 1). V RS glede na predmet naročanja po številu prevladujejo naročila storitev, sledijo naročila blaga in nato še gradnje, vrednostno pa glede na predmet naročanja prevladujejo naročila gradenj.

Skupno je bilo v letu 2014 oddanih 1.949.156 naročil, od tega največ evidenčnih naročil (1.057.068). Po številu je bilo v letu 2014 največ javnih naročil oddanih po ZJN-2, kar 94,07 %, od tega je bilo največ evidenčnih naročil. Tudi glede na vrednost naročila je bilo največ naročil, 81,76 %, oddanih po ZJN-2. (Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014, str. 4–9).

Slika 1: Obseg vseh javnih naročil glede na BDP

Vir: Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2012, 2013, str. 3–10; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2013, 2014, str. 3–8; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014, 2015, str. 3–8.

Slika 1 prikazuje delež vseh javnih naročil v RS glede na BDP. V letu 2012 je znašal obseg vseh javnih naročil na podlagi sporočenih statističnih podatkov in obvestil o oddaji naročila, objavljenih na portalu javnih naročil (v nadaljevanju portal JN), 2.817.173.680 EUR z DDV, kar predstavlja 7,98 % BDP. V letu 2013 se je obseg vseh javnih naročil

povečal za skoraj 41 %, delež v BDP je znašal 11,25 %, v letu 2014 pa se je obseg zmanjšal za 7 % in je znašal 3.702.607.972 EUR z DDV, kar predstavlja 9,93 % BDP.

1.2 Temeljna načela javnega naročanja in osnovni pojmi

Sistem javnega naročanja v Sloveniji temelji na naslednjih načelih (ZJN-2, 2006, 5.–10. člen):

- **načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti:** javno naročanje mora naročnik izvesti na tak način, da z njim uspešno doseže cilje svojega delovanja in hkrati učinkovito in gospodarno porablja javna sredstva, oziroma da z načinom izvedbe javnega naročila in izbiro ponudnika zagotovi najbolj gospodarno porabo proračunskih sredstev glede na razmerje med pridobljeno koristnostjo in vloženi sredstvi. Cilj tega načela kot tudi eden od ciljev celotnega področja javnega naročanja je racionalna poraba javnih sredstev. Naročnik mora ponudnikom omogočiti oddajanje naročila po sklopih, če to dopušča predmet naročila;
- **načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki:** naročnik pri javnem naročanju ne sme omejevati konkurence med ponudniki, predvsem ne sme zaradi izbire in izvedbe samega postopka javnega naročanja, ki ni v skladu z ZJN-2, omejevati možnih ponudnikov, upoštevani pa morajo biti tudi predpisi o varstvu konkurence. Prav tako naročnik ne sme zahtevati, da mora ponudnik za izvedbo posla sodelovati z določenim podizvajalcem ali da mora opraviti določeno storitev, kot je npr. izvoz blaga ali storitev, razen če je to določeno s posebnim zakonom ali mednarodnim sporazumom;
- **načelo transparentnosti javnega naročanja:** ker so postopki naročanja po tem zakonu javni, mora biti izbira ponudnika izvedena pregledno in po določenih postopkih. Cilj tega načela je zagotavljanje največje možne preglednosti naročnikovih postopanj oziroma zagotavljanje kontrole nad načinom porabe proračunskih sredstev. To se ureja predvsem z obveznimi objavami na portalu JN in v Uradnem listu EU, kar določa 12. člen ZJN-2;
- **načelo enakopravne obravnave ponudnikov:** naročnik mora v postopku javnega naročanja zagotoviti, da v vseh stopnjah postopka in pri vseh elementih javnega naročanja ne sme priti do razlikovanja med ponudniki. Naročnik ne sme ustvarjati krajevno, osebno ali stvarno diskriminatornih okoliščin, ponudnikov ne sme diskriminirati zaradi klasifikacije dejavnosti, ki jo opravljajo, oziroma izvajati katerokoli drugo obliko diskriminacije;
- **načelo sorazmernosti:** javno naročanje mora biti izvedeno sorazmerno s predmetom javnega naročanja, kar pomeni, da morajo biti določeni pogoji in merila v smiselni povezavi s samim predmetom javnega naročila.

Ureditev, razvoj in izvajanje celotnega sistema javnega naročanja pa morata temeljiti še na načelu prostega pretoka blaga ter storitev in načelu svobode ustanavljanja. Ta načela

izhajajo iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (v nadaljevanju PES, Ur. l. RS – mednarodne pogodbe, št. 7/2004), ki je osnova ureditve javnih naročil na pravnem področju (Habjan Piletič, 2008, str. 33).

Glavni cilj te pogodbe je bil izoblikovanje pomembnega skupnega trga držav članic, na katerem je prepovedana vsaka nacionalna diskriminacija in omejitve pri izboru storitev in blaga, na katerem je omogočen prost pretok blaga brez vseh carinskih dajatev in prepovedi količinskih omejitev (kvot) in ukrepi, ki imajo ekvivalenten učinek na carinske dajatve in kvote med državami članicami. Cilj PES je tudi prepoved omejitev prostega pretoka storitev in delovne sile, plačil, kapitala ter samozaposlovanja in proste izbire za ustanovitve podjetij v državah članicah. Ravno prost pretok blaga in storitev je najpomembnejši dejavnik na področju javnih naročil. Osnovni cilj prava EU, ki je določen tudi v PES, je, da odpre trg javnih naročil med vsemi državami članicami, saj se s tem omogoči sodelovanje poslovnih subjektov v postopkih oddaje javnih naročil zunaj meja posameznih držav članic (Čampa, Kodela, Matas, Šoltes & Štular, 2007, str. 45–53).

1.3 Naročniki

Naročnik je poimenovanje vseh pravnih subjektov, ki so v postopkih javnega naročanja blaga, storitev ali gradnje, ki jih posredno ali neposredno potrebujejo za izvajanje svojih delovnih procesov, dolžni ravnati po pravilih, določenih v ZJN-2 (Kovač, 2009, str. 24). Naročniki so (ZJN-2, 2006, 3. člen):

- organi RS in samoupravnih lokalnih skupnosti;
- javni gospodarski zavodi;
- javni skladi, javne agencije, javni zavodi;
- druge osebe javnega prava: to je vsaka pravna oseba, ki je ustanovljena za opravljanje dejavnosti, ki so v splošnem interesu in ki nimajo industrijskega ali poslovnega značaja, in je v višini več kot 50 % financirana iz sredstev organov RS in samoupravnih lokalnih skupnosti ali drugih oseb javnega prava, oziroma ti organi opravljajo nadzor nad poslovanjem ali imajo upravljavski ali nadzorni odbor, katerega več kakor polovico članov imenujejo organi RS in samoupravnih lokalnih skupnosti ali druge osebe javnega prava.

Za naročnika se smatra tudi združenje enega ali več zgoraj naštetih naročnikov. V primeru dvoma subjekta glede izpolnjevanja pogojev za status naročnika po ZJN-2, lahko le-ta pri ministrstvu, pristojnemu za javna naročila, v pisni obliki poda predlog za ugotovitev statusa naročnika. V primeru, da se subjekt ne strinja z odločitvijo ministrstva, pristojnega za javna naročila, o tem odloči vlada, ki z uredbo določi natančnejša pravila in postopek za ugotavljanje statusa naročnika.

Po zahtevah direktiv EU mora imeti vsaka država pripravljen informativni seznam naročnikov (priloga uredbe, ki jo izda vlada), katerega osnovni namen je seznanjanje javnosti s tem, kdo je dolžan postopati po pravilih o javnem naročanju. Ministrstvo, pristojno za javna naročila, mora redno obveščati Komisijo o spremembah na seznamu naročnikov (Bukovec Marovt, Primec, Kostanjevec, Žvan & Smrdel, 2007, 3/1, str. 13–15).

1.4 Faze postopka javnega naročanja

ZJN-2 v 70. členu določa faze postopka javnega naročanja, ki veljajo za vse postopke, za katere zakon ne določa drugače. Faze so (ZJN-2, 2006, 70.–80. člen):

1. predhodno informativno obvestilo: objava tega obvestila ni obvezna, s tem obvestilom se najavi namen oddaje javnega naročila blaga, storitev ali gradenj. Na podlagi objave tega obvestila se lahko skrajšajo določeni postopki;
2. izračun ocenjene vrednosti: pred začetkom izvedbe dogodka mora naročnik izračunati končno ocenjeno vrednost vseh plačil brez DDV za javno naročilo. Ocenjena vrednost je tudi podlaga za izbor pravilnega postopka javnega naročanja, prav tako pa je ocenjena vrednost tudi osnova za planiranje sredstev v finančnih načrtih proračunskih uporabnikov;
3. sklep o začetku postopka: je prvi dokument v postopku javnega naročanja, ki mora obvezno vsebovati vir financiranja javnega naročila;
4. priprava razpisne dokumentacije: vsebina in obseg razpisne dokumentacije sta odvisna od kompleksnosti javnega naročila, po navadi pa razpisna dokumentacija obsega povabilo za oddajo ponudbe, navodila ponudnikom, kjer so navedene in obrazložene vse zahteve in določeni pogoji za ugotavljanje sposobnosti ter drugi pogoji in merila za izbor, obrazce oziroma izjave za izpolnjevanje pogojev, osnutek pogodbe, predračun ter osnutke morebitnih finančnih ali drugih zavarovanj. V razpisni dokumentaciji se navedejo tudi rok za predložitev ponudb in čas ter kraj odpiranja ponudb. Razpisna dokumentacija se po roku za oddajo ponudb ne sme spreminjati;
5. objava obvestila o javnem naročilu: naročnik mora po pripravi razpisne dokumentacije na portalu JN objaviti obvestilo o javnem naročilu, razen v primeru postopka s pogajanjem brez predhodne objave ali postopka s pogajanjem po predhodni objavi, če skladno s 1. točko 1. odstavka 28. člena ZJN-2 uporabi izjemo od objave obvestila o naročilu. Hkrati z objavo obvestila o naročilu se objavi tudi razpisna dokumentacija;
6. predložitev in odpiranje ponudb: ponudniki morajo predložiti ponudbe skladno z navodili iz razpisne dokumentacije. Upoštevane so samo ponudbe, ki so oddane do roka za oddajo ponudb, ostale, ki so predložene prepozno, se neodprte vrnejo ponudnikom. Ob prejemu ponudb morajo naročniki označiti datum in uro prejema ponudbe. Ob odpiranju se ponudbe odpirajo v vrstnem redu prejema. O odpiranju

ponudb se vodi zapisnik, ki se ga pošlje ponudnikom najkasneje v treh delovnih dneh po odpiranju;

7. pregled in ocenjevanje ponudb: po odpiranju ponudb naročnik vse ponudbe pregleda oceni in razvrsti, pri najugodnejši pa mora pred izdajo odločitve o oddaji naročila oziroma najkasneje pred sklenitvijo pogodbe preveriti tudi samo vsebino in pravilnost oziroma verodostojnost podanih izjav;
8. odločitev o oddaji javnega naročila: odločitev se sprejme po pregledu, razvrstitvi in preverjanju ponudb, ter se o njej pisno obvestijo vsi ponudniki. Odločitev mora biti jasno navedena in obrazložena, pojasnjeno pa mora biti tudi možno pravno varstvo. Po sprejemu odločitve teče obdobje mirovanja, če ni v ZJN-2 določeno drugače;
9. objava obvestila o oddaji javnega naročila: po poteku roka za pravno varstvo, vendar ne kasneje kot 48 dni od oddaje naročila, mora naročnik na portalu JN objaviti obvestilo o oddaji naročila.

1.5 Mejne vrednosti za objave

V skladu s 1. odstavkom 12. člena ZJN-2 mora naročnik Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti in portalu JN poslati v objavo naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu DDV) je enaka ali višja od:

- v primeru naročanja blaga:
 - 134.000 EUR, če blago naročajo naročniki iz Seznama naročnikov (ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti), ki so organi RS in njihovi organi v sestavi ter naročniki s področja obrambe, v primeru, ko je predmet naročila blago iz Seznama blaga, ki ga naročajo naročniki na področju obrambe;
 - 207.000 EUR, če blago naročajo drugi naročniki, ki so zavezani ravnati po ZJN-2, in če blago naročajo naročniki s področja obrambe, če predmet naročila ni blago iz Seznama blaga, ki ga naročajo naročniki na področju obrambe;
- v primeru naročanja storitev:
 - 134.000 EUR, če blago naročajo naročniki iz Seznama naročnikov (ki so državni organi in njihovi organi v sestavi ter lokalne skupnosti), ki so organi RS in njihovi organi v sestavi;
 - 207.000 EUR, v primeru če storitve naročajo drugi naročniki, ki so zavezani ravnati po ZJN-2, oziroma za javna naročila, ki jih odda katerikoli naročnik v zvezi s storitvami kategorije 8 iz Seznama storitev A, elektronskimi komunikacijskimi storitvami kategorije 5, katerih postavke v nomenklaturi CPV so enakovredne referenčnim številkam CPC 7524, 7525 in 7526, in/ali s storitvami iz Seznama storitev B;
- v primeru naročanja gradenj 5.186.000 EUR.

ZJN-2 določa, da mora naročnik v objavo portalu JN poslati naročila, katerih vrednost brez DDV je enaka ali večja od (ZJN-2, 2006, 12. člen):

- 20.000,00 EUR v primeru naročanja blaga in storitev;
- 40.000,00 EUR v primeru naročanja gradenj.

Vse obveznosti glede objave javnih naročil so prikazane v Tabeli 1.

Tabela 1: Obveznost objave glede na vrednost in predmet naročila

Predmet naročila	Vrednost naročila brez DDV (v EUR)	objava	naročniki, za katere je obvezna objava
Blago	do 20.000	ni potrebna	vsi naročniki
	nad 20.000 do 134.000	na portalu JN – pod JNMV	vsi naročniki
	nad 134.000	na portalu JN in v Uradnem listu EU	organi RS in njihovi organi v sestavi
	nad 207.000	na portalu JN in v Uradnem listu EU	drugi naročniki
Storitev	do 20.000	ni potrebna	vsi naročniki
	nad 20.000 do 134.000	na portalu JN – pod JNMV	vsi naročniki
	nad 134.000	na portalu JN in v Uradnem listu EU	organi RS in njihovi organi v sestavi
	nad 207.000	na portalu JN in v Uradnem listu EU	drugi naročniki
Gradnje	do 40.000	ni potrebna	vsi naročniki
	nad 40.000 do 274.000	na portalu JN – pod JNMV	vsi naročniki
	nad 274.000 do 5.186.000	na portalu JN	vsi naročniki
	nad 5.186.000	na portalu JN in v Uradnem listu EU	vsi naročniki

Vir: ZJN-2, 2006, 12. in 24. člen.

1.6 Roki za prejem prijav in ponudb

Naročnik mora v postopku javnega naročanja določiti dovolj dolg rok za prejem ponudb, da se lahko ponudniki seznanijo z vsemi potrebnimi zahtevami in informacijami ter pridobijo zahtevane dokumente, da lahko pripravijo popolno ponudbo. ZJN-2 določa, da je potrebno upoštevati zapletenost javnega naročila in obdobje, potrebno za pridobitev dokumentov in pripravo ponudbe, ob upoštevanju zakonsko določenih minimalnih rokov. Ta člen določa tudi štetje roka za oddajo ponudbe v primeru, če je obvestilo o javnem naročilu objavljeno tudi v Uradnem listu EU, in sicer šteje rok za oddajo ponudbe od dneva, ko je bila odposlana zahteva za objavo v Uradnem listu EU Uradu za uradne objave Evropskih skupnosti (ZJN-2, 2006, 50. člen).

Rok za prejem prijav in ponudb določa datum in uro, do katere morajo ponudniki oddati svojo prijavo ali ponudbo naročniku. Glede pravočasnosti ponudb se upošteva prejemna teorija, in sicer je ponudba pravočasna, če jo naročnik prejme do izteka roka za oddajo ponudb. Če je ponudba sicer oddana po pošti (priporočeno) pred iztekom roka, naročnik pa je do izteka roka še ni prejel, se šteje, da je ponudba prispela prepozno (ni pravočasna). V tem primeru naročnik ponudbo po zaključenem procesu odpiranja ponudb neodprto vrne ponudniku. Ponudba se lahko predloži osebno, pošlje po pošti, po telefaksu, predloži z uporabo elektronskih sredstev ali na katerikoli drug način, ki ustreza zahtevam naročnika (Bukovec Marovt et al, 2007, 3/5, str. 1–3).

ZJN-2 določa pravila glede minimalnih rokov v posameznih postopkih javnega naročanja. V primeru kompleksnejših javnih naročil, obsežne razpisne dokumentacije, morebitne priprave projektov ali potrebe po ogledu, je naročnik dolžan predvideti potrebni čas za pripravo ponudbe in določiti primeren rok, ki je lahko daljši od minimalno predpisanega. Roki za prejem ponudb v posameznih postopkih so (Čampa et al., 2007, str. 246–259 in 310–320):

- odprti postopek: rok za oddajo ponudb je najmanj 40 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo Uradnemu listu EU. Rok se lahko skrajša za največ 11 dni, če je naročnik v skladu z določbami 52. člena ZJN-2 objavil predhodno informativno obvestilo z vsemi informacijami, ki jih mora vsebovati objava obvestila o javnem naročilu. Če pride do situacije, ko zaradi novih okoliščin, ki nastopijo po objavi javnega naročila, rok za oddajo ponudb ni več ustrezen, ker gospodarskim subjektom ne zagotavlja dovolj časa za pripravo ustreznih ponudb, lahko naročnik rok za oddajo ponudb tudi podaljša. To informacijo mora naročnik objaviti tudi v Uradnem listu EU oziroma na portalu JN;
- postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti: rok za prejem prijav za sodelovanje pri javnem naročilu je najmanj 30 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo, rok za prejem ponudb pa je 35 dni od datuma pošiljanja povabila. Roka začneta teči od dneva pošiljanja povabila k oddaji prijave oziroma ponudbe. Rok za prejem ponudb se lahko skrajša za največ 4 dni, v primeru, če je bilo v skladu z določbami 54. člena ZJN-2 objavljeno predhodno informativno obvestilo. Iz razloga nujnosti se lahko rok za prejem prijav skrajša na najmanj 15 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo oziroma na najmanj 10 dni, če je objava poslana na elektronski način v skladu s 56. členom ZJN-2, rok za prejem ponudb pa ne sme biti krajši od 10 dni od datuma povabila k oddaji ponudb;
- konkurenčni dialog: rok za prejem prijav je najmanj 30 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu, rok za prejem ponudb pa je v pristojnosti naročnika, ki pa mora pri tem upoštevati temeljna pravila določanja rokov;

- postopek s pogajanjem brez predhodne objave: zakon ne določa rokov za oddajo ponudb v tem postopku, določa pa, da se rok za prejem ponudb določi glede na razloge, ko se lahko ta postopek uporabi in glede na sam predmet ter kompleksnost naročila;
- postopek s pogajanjem po predhodni objavi: rok za prejem prijav je najmanj 30 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu. Iz razloga nujnosti se lahko rok za prejem prijav skrajša na najmanj 15 dni od datuma pošiljanja obvestila o javnem naročilu v objavo oziroma na najmanj 10 dni, če je objava poslana na elektronski način v skladu s 56. členom ZJN-2, rok za prejem ponudb pa ne sme biti krajši od 10 dni od datuma povabila k oddaji ponudb;
- postopek oddaje naročila male vrednosti: zakon roka za ta postopek ne določa.

2 POSTOPKI JAVNEGA NAROČANJA V SLOVENIJI

ZJN-2 določa vrste postopkov, ki so na voljo naročniku pri izvedbi javnega naročanja. To so (ZJN-2, 2006, 24. člen):

1. odprti postopek;
2. postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti;
3. konkurenčni dialog;
4. postopek s pogajanjem brez predhodne objave;
5. postopek s pogajanjem po predhodni objavi;
6. postopek oddaje naročila male vrednosti.

ZJN-2 obravnava tudi posebne načine javnega naročanja, kot so skupno javno naročanje, elektronska dražba, posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe, ter dinamični nabavni sistem (ZJN-2, 2006, 31. člen).

Naročnik pri izbiri postopka načeloma ni avtonomen, saj mu vrednostni pragovi, določeni za vsak postopek, omejujejo samo izbiro. ZJN-2 samo za odprti postopek in postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ne določa omejitev pri uporabi. Če se kadarkoli med samo izvedbo postopka ugotovi, da skupna vrednost javnega naročila presega ocenjeno vrednost naročila in s tem eno od mejnih vrednosti iz ZJN-2, mora naročnik postopek javnega naročanja ustaviti skladno z 80. členom ZJN-2 in v primeru prejema ponudb vse ponudbe zavrniti, ter v skladu z ZJN-2 začeti nov postopek (če je to primerno) (Čampa et al., 2007, str. 123–128).

V tabeli 2 so navedene možne vrste postopkov glede na vrednost in predmet naročila. ZJN-2 opredeljuje minimalne zahteve glede izbire postopka, naročnik pa ima sam delno svobodo, da lahko glede na vrednost in predmet ter kompleksnost naročila izbere postopek, ki mu najbolj ustreza. Za naročila pod 20.000 EUR brez DDV za blago in storitve oziroma

pod 40.000 EUR brez DDV za gradnje se ZJN-2 ne uporablja. O teh postopkih je potrebno samo voditi evidenco o oddaji, enkrat letno pa je potrebno oddati tudi statistične podatke o teh evidenčnih naročilih (ZJN-2, 2006, 24. člen).

Tabela 2: Vrste postopkov glede na vrednost in predmet naročila

predmet naročila	vrednost naročila v EUR brez DDV	možne vrste postopkov
blago in storitve	do 20.000	za ta naročila ni predpisanega postopka, potrebno je voditi samo evidenco o njihovi oddaji – zajemati mora navedbo predmeta in vrednost naročila
gradnje	do 40.000	
blago in storitve	nad 20.000 do 134.000	postopek oddaje naročila male vrednosti ali katerikoli drugi postopek od točke 1 do 5
gradnje	nad 40.000 do 274.000	
blago in storitve	nad 134.000	katerikoli postopek od točke 1 do 5 ob uporabi postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali odprtega postopka
gradnje	nad 274.000	

Vir: ZJN-2, 2006, 24. člen.

2.1 Postopki javnega naročanja

Odpri postopek je postopek javnega naročanja, pri katerem se javno naročilo objavi v Uradnem listu RS in Uradnem listu ES. Vsi, ki so zainteresirani za pridobitev oziroma izvedbo javnega naročila, lahko oddajo svoje ponudbe. Ponudbe morajo biti pripravljene v skladu z zahtevami naročnika, ki so vnaprej določene v razpisni dokumentaciji. Ta postopek zagotavlja najvišjo stopnjo jasnosti in transparentnosti v vseh primerih naročanja, kjer naročnik uspe v razpisni dokumentaciji jasno definirati predmet javnega naročila in ga ne namerava spreminjati ter konstantno naročati v določenem časovnem obdobju (Mužina & Vesel, 2007, str. 93–94).

Odpri postopek je najbolj splošen in transparenten postopek, saj v največji meri zagotavlja upoštevanje vseh temeljnih načel javnega naročanja. Ker je odprt za vse ponudnike, so ponudniki v tem postopku najbolj izpostavljeni konkurenci in s tem medsebojni tekmovalnosti. Praviloma je odprt postopek tudi najkrajši postopek, zato je najenostavnejši za samo izvajanje. V zadnjem času se pojavlja stališče, da je zaradi svoje enostavnosti za kompleksnejša javna naročila in za naročila nekaterih zahtevnejših intelektualnih storitev povsem neprimeren (Bukovec Marovt et al, 2007, 3/2, str. 5).

Postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti je postopek, ki se ga izvaja v dveh fazah. Naročnik v prvi fazi ponudnikom, ki so predložili prijave, prizna sposobnost, v drugi fazi pa kandidate, ki jim je bila priznana sposobnost, pozove k oddaji ponudbe. V tem postopku lahko vsi zainteresirani gospodarski subjekti predložijo prijavo, ponudbo pa

lahko oddajo samo ponudniki, ki jih povabi naročnik. V tem postopku (ter v postopku s pogajanjem s predhodno objavo in v postopku konkurenčnega dialoga) lahko naročnik, če je prijavljenih dovolj primernih kandidatov, omeji število kandidatov, ki jih bo povabil k predložitvi ponudbe, vendar pa mora to navedeno že v obvestilu o javnem naročilu. V obvestilu o naročilu morajo biti navedeni tudi objektivni in nediskriminatorni pogoji, ki jih namerava uporabiti za presojo kandidatov. Naročnik lahko navede minimalno in tudi maksimalno število kandidatov (če je to primerno), ki jih namerava povabiti. Če je število kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, manjše od minimalnega števila, navedenega v objavi javnega naročila, lahko naročnik nadaljuje postopek tako, da k oddaji ponudbe povabi le kandidate, ki izpolnjujejo vse pogoje. Naročnik v takih primerih v postopek ne sme vključiti kandidatov, ki nimajo zahtevanih sposobnosti niti drugih gospodarskih subjektov, ki se niso prijaviли za sodelovanje. Naročnik po prvi fazi postopka, v kateri ponudnike seznanja s projekcijo naročnikovih potreb po predmetu javnega naročila, sestavi seznam kandidatov in opredeli obdobje, v katerem imajo priznano sposobnost za izvedbo javnega naročila. V povabilu k oddaji ponudb, ki je del druge faze postopka, pa naročnik bolj natančno opredeli predmet javnega naročila (Mužina & Vesel, 2007, str. 94–95).

Ta postopek se uporablja praviloma v primeru zapletenih in zahtevnejših predmetov naročila, kjer je na trgu veliko ponudnikov (Bukovec Marovt et al, 2007, 3/2, str. 6–8).

Konkurenčni dialog je postopek, ki se uporablja predvsem za kompleksna, posebno zahtevna javna naročila v primeru, ko uporaba postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali odprtega postopka zaradi kompleksnosti predmeta javnega naročanja ni mogoča. Vsak gospodarski subjekt lahko zahteva sodelovanje v postopku. Naročnik s sodelujočimi kandidati oblikuje dialog, preko katerega pride do ene ali več rešitev, ki izpolnjujejo njegove zahteve. Naročnik kandidate na podlagi predlaganih rešitev povabi k predložitvi ponudb (ZJN-2, 2006, 2. in 27. člen).

Javno naročilo se smatra kot zahtevno, če ni mogoče natančno opredeliti tehničnih specifikacij ali določiti finančnih in/ali pravnih elementov samega predmeta javnega naročanja. Ponudnik mora biti izbran na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe (Mužina & Vesel, 2007, str. 101).

Naročnik mora med potekom dialoga zagotavljati enakopravno obravnavo vseh ponudnikov, informacije pa mora predajati tako, da ne omogoča prednost enega ponudnika v primerjavi z drugimi. Dialog se začne s kandidati, ki izpolnjujejo vse v razpisni dokumentaciji opredeljene pogoje iz 41. do 47. člena ZJN-2. Cilj dialoga je ugotovitev in opredelitev sredstev za izpolnitev predmeta javnega naročanja in s tem zadovoljitev naročnikovih potreb. Naročnik lahko v dialogu z izbranimi kandidati razglablja o vseh pogledih predmeta javnega naročila, izvaja pa ga lahko vse do pridobitve končne rešitve oziroma rešitev, ki jih med sabo lahko tudi primerja. Po zaključku dialoga naročnik pozove

vse kandidate, da predložijo končno ponudbo v skladu s sprejetimi rešitvami in zahtevami iz razpisne dokumentacije. Po prejemu ponudb lahko naročnik ponudnike pozove k obrazložitvi ponudb, ki pa ne smejo povzročiti bistvenih sprememb osnovnih elementov iz ponudbe, nato pa ponudbe oceni in izbere ekonomsko najugodnejšo. Naročnik lahko v razpisni dokumentaciji določi tudi nagrade ali plačila, ki jih bo izplačal udeležencem v dialogu (ZJN-2, 2006, 27. člen).

Postopek s pogajanjem brez predhodne objave je postopek, v katerem naročnik gospodarske subjekte povabi k oddaji ponudbe ter se z njimi pogaja o vseh pogojih izpolnitve predmeta javnega naročila (ZJN-2, 2006, 2. člen). Naročniku pri izvedbi tega postopka ni potrebno upoštevati obveznosti objave javne naročila, kot to velja za druge postopke, saj ta postopek ne vključuje objave, potrebno pa je objaviti obvestilo o oddaji javnega naročila. Uporaba tega postopka je najstrožje omejena samo na primere, ki so natančno določeni v zakonu, saj je to postopek, ki najbolj odstopa od načela transparentnosti, zato se ga uporablja le izjemoma (Potočnik & Prebil, 2015, str. 13–15). Njegova uporaba je vezana na izpolnjevanje določenih pogojev, saj ga ni mogoče uporabiti v vseh primerih. Pri postopku s pogajanjem brez predhodne objave objava javnega naročila ni potrebna, potrebno pa je objaviti obvestilo o oddaji javnega naročila (Mužina & Vesel, 2007, str. 96–101).

ZJN-2 določa, da se lahko po postopku s pogajanjem brez predhodne objave izvaja javna naročila storitev, javna naročila blaga ali javna naročila gradenj v naslednjih primerih (ZJN-2, 2006, 29. člen):

- če naročnik v odprtem postopku, postopku oddaje javnega naročila male vrednosti ali postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ne pridobi nobene prijave, nobene ponudbe oziroma nobene primerne ponudbe. Pogoj je, da se prvotno opredeljen predmet javnega naročila in vsebina razpisne dokumentacije bistveno ne spremenita. V tem primeru cena iz ponudbe, predložene v postopku s pogajanjem, ne sme presegati cene iz ponudbe istega ponudnika, predložene v predhodno neuspešno izvedenem postopku javnega naročanja. Ponudnik mora o izvedbi postopka obvestiti vse tiste ponudnike ali kandidate, ki so v predhodno neuspešno izvedenem postopku javnega naročanja predložili ponudbe, ter Komisiji, če to zahteva, poslati poročilo;
- če lahko zaradi umetniških ali posebnih tehničnih zahtev predmeta javnega naročila oziroma iz razlogov varovanja izključnih pravic naročilo izpolni le določen ponudnik;
- če je zaradi nepredvidenih razlogov, ki niso posledica naročnikovega ravnanja, javno naročilo nujno potrebno oddati, hkrati pa ni možno upoštevati skrajšanih rokov, ki so predpisani za postopek s pogajanjem po predhodni objavi, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali odprti postopek. V tem primeru naročniku ni potrebno upoštevati obdobja mirovanja;

- če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, nad katero je potrebna objava javnega naročila v Uradnem listu EU, končno število ponudnikov, ki so sposobni izpolniti naročilo, pa je vnaprej znano. Pogoj je, da se vsi ponudniki obravnavajo enakopravno;
- če naročnik zaradi vloženega zahtevka za revizijo v že začetem postopku javnega naročanja ne more pravočasno oddati javnega naročila, njegova izvedba pa je nujna tudi v obdobju revizije. Pogoj je, da vrednost naročila ne presega vrednosti iz 1. odstavka 12. člena ZJN-2, potrebno pa je pridobiti tudi predhodno soglasje ministrstva, pristojnega za javna naročila. V takem primeru lahko naročnik odda naročilo le za obdobje do sklenitve pogodbe na podlagi postopka, za katerega je bil vložen zahtevek za revizijo, ni pa mu potrebno upoštevati obdobja mirovanja.

Število krogov pogajanj mora naročnik napovedati v razpisni dokumentaciji, objaviti v obvestilu o naročilu ali pa mora med samimi pogajanjmi pisno najaviti zadnji krog pogajanj (ZJN-2, 2006, 29. člen). Ta postopek je možno uporabiti tudi v nekaterih drugih specifičnih primerih, navedenih v 29. členu ZJN-2 kot npr. za dodatne storitve ali gradnje, za kupovanje blaga pod posebno ugodnimi pogoji, za blago, kupljeno na blagovni borzi, za dodatne nabave blaga s strani prvotnega dobavitelja, ... ZJN-2 tudi določa, da so tiste dodatne gradnje ali storitve, ki so nujno potrebne za dokončanje naročila, niso pa vključene že v prvotno naročilo, omejene na 30 % zneska prvotnega naročila (Mužina & Vesel, 2007, str. 96–101).

Naslednji postopek **je postopek s pogajanjmi po predhodni objavi**. Naročnik lahko izvede javno naročilo po postopku s pogajanjmi po predhodni objavi (ZJN-2, 2006, 28. člen):

- če v odprtem postopku, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku oddaje javnega naročila male vrednosti ali konkurenčnem dialogu ne dobi nobene pravilne oziroma sprejemljive ponudbe. Pri tem se predhodno določene zahteve iz razpisne dokumentacije ne smejo bistveno spremeniti. V tem primeru cena iz ponudbe, predložene v postopku s pogajanjmi, ne sme presegati cene iz ponudbe istega ponudnika, predložene v predhodno neuspešno izvedenem postopku javnega naročanja. Če naročnik v postopek s pogajanjmi vključi vse ponudnike, ki izpolnjujejo pogoje iz 42. do 47. člena ZJN-2 in ki so v predhodnem postopku predložili formalno popolne ponudbe, potem mu ni potrebno objaviti obvestila o javnem naročilu, mora pa pred začetkom postopka obvestiti tudi vse ostale ponudnike ali kandidate, ki so v predhodnem neuspešno izvedenem postopku predložili ponudbe;
- v izjemnih primerih, ko zaradi narave naročila naročnik ne more predhodno v celoti oceniti vrednost naročila;
- v primeru naročanja storitev, če predmeta naročila ni mogoče tako natančno določiti, da bi bilo mogoče naročilo oddati z izbiro najugodnejšega ponudnika po postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti ali po odprtem postopku (npr. storitve

kategorije 6 iz Seznama storitev A in intelektualne storitve, ki vključujejo izdelavo načrtov gradnje);

- za gradnje, ki se izvajajo izključno v raziskovalne namene, namene preskusov ali razvoja, ne pa zaradi ustvarjanja dobička iz te gradnje ali povrnitve stroškov raziskav in razvoja;
- v primerih javnih naročil, katerih vrednost je nižja od mejne vrednosti za objavo v Uradnem listu Evropske skupnosti, določene v ZJN-2.

Naročnik mora pred pogajanjem vse povabljenе ponudnike seznaniti s pravili pogajanj, med samimi pogajanjem pa jim mora zagotoviti enako obravnavo. Naročnik udeležencem pogajanj ne sme posredovati informacij na diskriminatoren način, ki bi lahko omogočil nekaterim ponudnikom prednost pred drugimi. Število krogov pogajanj mora naročnik napovedati v razpisni dokumentaciji, objaviti v obvestilu o naročilu ali pa mora med samimi pogajanjem pisno najaviti zadnji krog pogajanj. Po pogajanjih naročnik izbere najugodnejšega ponudnika na podlagi meril, določenih v razpisni dokumentaciji (ZJN-2, 2006, 28. člen).

Postopek oddaje naročila male vrednosti je skrajšan postopek javnega naročanja. Pri tem postopku mora naročnik na portalu JN objaviti obvestilo o naročilu male vrednosti, ki je hkrati lahko tudi razpisna dokumentacija. ZJN-2 v 24. členu določa, da naročnik izvede javno naročanje po postopku oddaje javnega naročila male vrednosti, ko je vrednost javnega naročila v primeru naročanja blaga ali storitev enaka ali višja od 20.000 EUR brez DDV ter nižja od 134.000 EUR brez DDV, v primeru naročanja gradenj pa je vrednost javnega naročila enaka ali višja od 40.000 EUR brez DDV ter nižja od 274.000 EUR brez DDV. Naročnik lahko v postopek oddaje javnega naročila vključi tudi pogajanja oziroma omeji sodelovanje pri postopku oddaje javnega naročila, vendar mora oboje vnaprej opredeliti v razpisni dokumentaciji ali objavi obvestila o naročilu. Pri izvedbi javnega naročila mora naročnik tako kot vedno upoštevati vsa temeljna načela javnega naročanja, dolžan pa je tudi pisno obrazložiti in dokumentirati izbiro najugodnejšega ponudnika (ZJN-2, 2006, 24. in 30. a člen).

2.2 Posebni načini javnega naročanja in okvirni sporazum

ZJN-2 v 31. členu ločeno od postopkov javnega naročanja opredeljuje posebne načine javnega naročanja in okvirni sporazum, saj to niso samostojni postopki javnega naročanja, temveč je njihova uporaba vezana na uporabo v standardnih postopkih, okvirni sporazum pa je samo način zaključka javnega naročila. Posebni načini javnega naročanja so (Čampa et al., 2007, str. 152):

1. dinamični nabavni sistem;
2. posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe;

3. elektronska dražba;
4. skupno javno naročanje.

Okvirni sporazumi so vsebinsko poseben način zaključka javnega naročila (javnega naročila male vrednosti, postopka s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, odprtega postopka, postopka s pogajanjem brez predhodne objave ali postopka s pogajanjem po predhodni objavi), pri katerem se ne sklene klasična pogodba z izbranim najugodnejšim ponudnikom, temveč se z enim ali več izbranimi ponudniki sklene posebna oblika pogodbe (okvirni sporazum), v kateri so natančno definirani pogoji sodelovanja ter pravice in obveznosti podpisnikov sporazuma. Namen okvirnega sporazuma je predvsem določitev pogojev – zlasti glede cene in če je možno tudi glede količine, po katerih se bodo posamezna naročila v določenem obdobju oddajala, saj v primeru oddaje javnega naročila na podlagi okvirnega sporazuma naročniku ni potrebno izvajati postopka javnega naročanja za vsako naročilo posebej. Pri sami izvedbi javnega naročila mora naročnik upoštevati vsa pravila za vse stopnje postopka do oddaje naročila. Veljavnost sklenjenega okvirnega sporazuma ne sme biti daljša od štirih let, razen v izjemnih primerih, ko je zaradi predmeta naročila to potrebno, vendar mora v tem primeru naročnik za podaljšanje pridobiti soglasje ministra, pristojnega za javna naročila (Čampa et al., 2007, str. 155–159).

Zakon opredeljuje dve vrsti okvirnih sporazumov (ZJN-2, 2006, 32. člen):

- okvirni sporazum z enim ponudnikom: naročila se vedno oddajo v skladu s pogoji, določenimi v okvirnem sporazumu. Naročnik se lahko pred oddajo posameznih naročil pisno posvetuje s ponudnikom in ga po potrebi pozove, da predloži ponudbo. V tem primeru naročniku ni potrebno upoštevati obdobja mirovanja, tudi če v okvirnem sporazumu niso opredeljeni vsi pogodbeni pogoji;
- okvirni sporazum z več ponudniki: če v okvirnem sporazumu niso opredeljeni vsi pogoji, se mora le-ta skleniti z najmanj tremi ponudniki, če je na trgu zadosti usposobljenih ponudnikov, oziroma če je dovolj sprejemljivih ponudb. Če ta pogoj ni izpolnjen, pa se lahko okvirni sporazum sklene tudi samo z enim ali dvema ponudnikoma. V primeru, da v okvirnem sporazumu z več ponudniki niso določeni vsi pogoji in izvajalci med sabo konkurirajo na osnovi istih oziroma po potrebi dodatno opredeljenih pogojev, je potrebno ponovno odpiranje konkurence, zato se mora naročnik za vsako naročilo pred oddajo pisno posvetovati s ponudniki, jim določiti primeren rok za oddajo ponudb, in na osnovi meril za izbor, ki so določena v okvirnem sporazumu, za vsako naročilo izbrati najugodnejšega ponudnika, ki mu bo oddal naročilo, ter o tem pisno obvestiti ostale ponudnike in objaviti obvestilo o transparentnosti. V postopku oddaje posameznega naročila naročniku ni potrebno upoštevati obdobja mirovanja.

Naročnik mora ponudnike obvestiti o sklenitvi okvirnega sporazuma in jim omogočiti uveljavljanje pravnega varstva. V primeru skrajševanja rokov za oddajo ponudb za sklenitev okvirnega sporazuma je potrebno objaviti predhodno informativno obvestilo (Čampa et al., 2007, str. 155–159). Naročnik mora v roku 48 dni po roku za oddajo ponudb objaviti obvestilo o oddaji posameznih naročil na podlagi okvirnega sporazuma, ki se objavlja samo na portalu JN (ne glede na vrednost naročila). Naročnik pa lahko objavi tudi skupno obvestilo o oddanih posameznih naročilih na podlagi okvirnega sporazuma za celotno koledarsko leto, in sicer najkasneje do 28. februarja tekočega leta za predhodno leto (ZJN-2, 2006, 32. člen).

Dinamični nabavni sistem ZJN-2 definira kot način izvedbe postopka javnega naročanja v okviru odprtega postopka, ki poteka izključno na elektronski način. Ta elektronski sistem nakupovanja je namenjen običajnim, ponavljajočim se nakupom blaga in storitev, ki v obliki, kot je dostopna na trgu, v celoti ustrezajo potrebam naročnika, ter omogoča hitro in cenovno ugodno naročanje ter dostop do večjega števila ponudnikov, zato zagotavlja optimalno porabo javnih sredstev s široko konkurenco. Naročnik upošteva pravila za oddajo javnega naročila po odprtem postopku vse do faze oddaje naročil, pri uporabi pa ne sme omejevati, izkrivljati oziroma onemogočati konkurence, prav tako pa za vključitev v dinamični nabavni sistem nima pravice zaračunati nobenih stroškov. Ponudniki, ki so podali prijavo in izpolnjujejo vse pogoje iz razpisne dokumentacije, se lahko vključijo v sistem. Udeležba in vključevanje ponudnikov je možna ves čas trajanja sistema, če izpolnjujejo pogoje in predložijo prijavo v skladu z razpisno dokumentacijo. Vzpostavitev sistema je omejena na največ štiri leta, izjemoma lahko daljše obdobje odobri minister, pristojen za javna naročila. Naročnik mora za namen vzpostavitve sistema objaviti obvestilo o javnem naročilu, v katerem je navedena uporaba dinamičnega nabavnega sistema. V razpisni dokumentaciji mora naročnik navesti vse značilnosti informacijskega sistema, v katerem bo dinamični nabavni sistem potekal, in značilnosti predvidenih nabav. Naročnik mora od objave naročila do zaključka dinamičnega nabavnega sistema vsem gospodarskim subjektom nuditi popoln in neomejen dostop do razpisne dokumentacije, sprememb, pojasnil in ves čas trajanja sistema vsem gospodarskim subjektom omogočiti prijavo in pristop k sistemu pod pogoji, ki so veljali za prvi pristop. Za vsako posamezno naročilo mora naročnik na elektronski način k oddaji ponudb povabiti vse ponudnike, ki so vključeni v sistem. Pred povabilom k oddaji določene ponudbe mora naročnik vsakič objaviti poenostavljeno obvestilo, s katerim povabi vse zainteresirane ponudnike k oddaji prijave za vključitev v dinamični nabavni sistem. Rok za oddajo prijave ne sme biti krajši kot 15 dni od datuma, ko je bilo obvestilo poslano v objavo. Naročnik mora pred nadaljevanjem postopka oceniti vse prijave, ki so prispele do roka, šele nato lahko vse ponudnike, vključene v sistem, pozove k oddaji konkretne ponudbe, v roku, ki ga določi. Po poteku roka naročnik naročilo odda ponudniku, ki je najugodnejši na podlagi meril za izbor, navedenih v prvem obvestilu oziroma bolj natančno v povabilu k oddaji ponudbe. Za

oddajo posameznega naročila v dinamičnem nabavnem sistemu naročnikom ni potrebno upoštevati obdobja mirovanja (ZJN-2, 2006, 33. člen).

Naročnik lahko objavi obvestilo o oddaji naročila v 48 dneh po oddaji vsakega naročila, lahko pa se odloči za objavo obvestila o oddanih naročilih za četrtoletje, ki ga mora oddati v 48 dneh po preteku četrte obdobja, za katero je bil vzpostavljen dinamični nabavni sistem (Čampa et al., 2007, str. 159–163).

Poseben postopek so tudi **javna naročila gradenj: posebna pravila za subvencionirane stanovanjske programe**. Ta postopek omogoča, da v primeru obsežne in zapletene načrtovane subvencionirane stanovanjske gradnje pri načrtovanju v skupini poleg naročnika in drugih strokovnjakov sodeluje tudi izvajalec gradnje. V tem primeru gre za kompleksna javna naročila, ki nosijo socialno komponento, saj gre za gradnjo stanovanj, namenjenih oskrbi prebivalstva s primernimi stanovanji in s tem za zagotavljanje višjega življenjskega standarda. Za ta primer se izvede poseben postopek oddaje naročil, s katerim se izbere gradbeni izvajalec, ki je najbolj primeren kandidat za vključitev v skupino. Naročnik mora v obvestilu o javnem naročilu navesti vse pogoje in čim več podatkov o nameravani gradnji in njenih posebnostih, da se lahko vsi zainteresirani gradbeni izvajalci seznanijo s samim projektom gradnje in pridobijo čim več informacij, predvsem tiste, ki se nanašajo na namen in obseg investicije (Čampa et al., 2007, str. 163–166).

Elektronska dražba je kot del postopka javnega naročanja način nakupa ali prodaje, ki poteka na elektronski način. Udeleženci elektronske dražbe sočasno sodelujejo in se pogajajo o cenah in ostalih merilih, ki vplivajo na vrednost ponudbe (npr. rok dobave, čas garancije, ...). Namen elektronskih dražb je predvsem zmanjševanje stroškov dela, zmanjša se čas, potreben za oddajo javnih naročil, zato so postopki bolj transparentni, sama izvedba javnega naročanja pa gospodarnejša. Naročila se lahko oddajo na elektronski dražbi v postopku javnega naročila male vrednosti, postopku s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti, postopku s pogajanjem po predhodni objavi ali odprtem postopku, vendar mora biti to navedeno že v objavi o naročilu in samo, če je ob objavi obvestila o naročilu že možno natančno opredeliti vse tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Elektronska dražba se lahko izvede tudi ob ponovnem odpiranju konkurence pri okvirnem sporazumu ter po začetku odpiranja konkurence pri dinamičnem nabavnem sistemu, in sicer po prvem popolnem ocenjevanju ponudb, uporaba elektronske dražbe pa mora biti navedena tudi v obvestilu o naročilu. V primeru uporabe elektronske dražbe mora naročnik že v razpisni dokumentaciji navesti podatke o predmetu dražbe, poteku dražbe in vse podatke o informacijskem sistemu, v katerem bo dražba potekala. Elektronska dražba mora temeljiti ali samo na cenah ali v primeru oddaje naročila ekonomsko najugodnejšemu ponudniku na cenah in ostalih vrednostnih elementih iz razpisne dokumentacije. Pred začetkom postopka elektronske dražbe mora naročnik oceniti vse prispele ponudbe na podlagi meril, določenih v razpisni dokumentaciji. Naročnik mora ponudnike, ki so

predložili sprejemljive ponudbe, istočasno na elektronski način povabiti k predložitvi novih cen oziroma novih vrednostnih elementov ponudbe. V povabilu morajo biti navedene tudi vse informacije o povezavi v sistem dražbe, datum in čas začetka dražbe ter v primeru oddaje naročil na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe tudi končna razvrstitev ponudnikov ter matematična formula za razvrstitev ponudb na podlagi predloženih novih cen ali ostalih vrednostnih elementov. Elektronska dražba se ne sme začeti prej kot 2 delovna dneva od datuma pošiljanja povabila. Naročnik lahko izvaja dražbo v eni ali več fazah. V primeru izvajanja dražbe v več fazah mora naročnik ponudnikom takoj po zaključku vsake faze omogočiti vpogled v razvrstitev ponudnikov. Naročnik lahko v času trajanja elektronske dražbe objavi število udeležencev, pod nobenim pogojem pa ne sme v nobeni od faz razkriti imen udeležencev, dokler ni dražba zaključena. Dražba se lahko zaključi, ko se izteče predvideni čas dražbe, ko naročnik ne prejema več novih cen ali novih vrednosti po roku, ki ga določi naročnik za zaključek dražbe, ali ko se izvede predvideno število faz dražbe. Način zaključka dražbe mora biti naveden že v povabilu k sodelovanju (Čampa et al., 2007, str. 167–173).

Vlada lahko določi, da se mora za posamezne predmete javnega naročanja in posamezne kategorije naročnikov uporabljati elektronska dražba kot način oddaje javnih naročil (ZJN-2, 2006, 35. člen).

Skupno javno naročanje vlade se uporablja za naročanje blaga in storitev, ki jih uporabljajo vsi organi vlade oziroma večina organov, če skupne nabave povečujejo učinkovitost in gospodarnost porabe javnih finance, obenem pa ne zmanjšujejo konkurence na trgu. V tem primeru vlada izda sklep, v katerem določi predmet naročila, skupni nabavni organ, ki bo izvajal javna naročila, okvirne roke za izvedbo ter vrsto postopka oddaje skupnega javnega naročila. Na podlagi tega sklepa potem izvajalec za upravne organe (ministrstva in njihove organe v sestavi, vladne službe in upravne enote) izvede javno naročilo. Upravni organi morajo v roku 30 dni od prejema sklepa o določitvi skupnih javnih naročil svoje potrebe sporočiti skupnemu nabavnemu organu, ni pa jim potrebno dajati posebnih pooblastil za izvedbo postopka javnega naročanja. Pri skupnem javnem naročanju vlade se naroča predmete in storitve, kjer je trg že oblikovan ali pa se je oblikoval zaradi potreb, ki jih je izkazala vlada v zadnjih letih in je pretežni povpraševalec po tem blagu ali storitvi (Čampa et al., 2007, str. 173–176).

Skupna javna naročila se izvajajo za: storitve stacionarne telefonije, storitve mobilne telefonije in nakup mobilnih aparatov ter storitve prenosa podatkov z uporabo omrežja mobilnega operaterja in nakup opreme za prenos podatkov, nakup pisarniškega materiala in papirja za tiskanje, nakup tonerjev za tiskalnike, nakup energentov, fotografske storitve, nakup letalskih kart, nakup in vzdrževanje strojne računalniške opreme, licenčne programske opreme, naprav za fotokopiranje, storitve informacijske podpore uporabnikom, zavarovanje premoženja, osebnih in kombiniranih vozil, nakup motornih vozil, ... Z

izvajanjem skupnih javnih naročil je začela vlada že leta 2004, po ocenah pa zaradi tega prihaja do prihrankov v višini od 15 do 30 % vrednosti naročila. ZJN-2 določa tudi ravnanje v primeru, ko skupnega naročanja ne izvaja vlada, temveč se izvaja na podlagi interesa naročnikov ali drugih zakonov. V tem primeru je potrebno smiselno uporabljati določbe tega zakona o skupnem javnem naročanju vlade, in sicer lahko naročniki podpišejo nek skupni akt, ki nadomesti pooblastila, določiti pa morajo vse obveznosti in pravice naročnikov in izvajalca javnega naročila (Čampa et al., 2007, str. 173–176).

Problem skupnega javnega naročanja je, da lahko taka javna naročila zaradi oligopsomnega ali monopsomnega obnašanja države omejijo ali spremenijo trg in tržne razmere, zato je potrebno premišljeno izbrati predmete javnega naročanja oziroma naročila, kjer je na trgu veliko število ponudnikov, razdeliti na čim več sklopov. Drugi problem pa je, da zaradi skupnega javnega naročanja in posledično velikega povpraševanja po določenem blagu ali storitvah prihaja do ostrih bojev med ponudniki za pridobitev posla, zato so po navadi ti postopki zelo dolgotrajni. Ponudniki namreč v želji po pridobitvi posla pogosto vlagajo zahteve za revizijo, kar zelo zavlačuje sklenitev posla in podpis pogodb (Čampa et al., 2007, str. 173–176).

Skupna javna naročila izvaja Direktorat za javno naročanje (v nadaljevanju DJN) na Ministrstvo za javno upravo RS. V okviru DJN delujejo sektor za izvajanje javnih naročil, sektor za sistem javnega naročanja in sektor za e-poslovanje, svetovanje in analitiko. DJN za organe RS izvaja skupno javno naročanje vlade in druga naročila, za katera ga pooblasti vlada ali drugi organi, vladi predlaga v sprejem izvedbo skupnih javnih naročil, zbira potrebe organov RS ter upravlja informacijski sistem za oddajanje posameznih naročil v okviru sklenjene pogodbe ali okvirnega sporazuma (Direktorat za javno naročanje, 2016).

Zaradi skupnega javnega naročanja se je zmanjšala razpršenost oddaj javnih naročil, hkrati pa naj bi to povečalo učinkovitost in gospodarnost pri javnem naročanju, saj je trg javnih naročil odprt širšemu krogu potencialnih ponudnikov. Na ta način se dosega večja kakovost z nižjo porabo proračunskih sredstev za potrebe delovanja državnih organov (Čampa et al., 2007, str. 173–176).

2.3 Oddana javna naročila v Republiki Sloveniji med letoma 2007 in 2014

Na podlagi 105. a člena ZJN-2 morajo vsi naročniki sporočati podatke o oddanih javnih naročilih. O javnih naročilih, katerih vrednost je nižja od vrednosti iz 2. odstavka 12. člena ZJN-2, morajo podatke naročniki sporočiti na portal JN do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto. Neposredno iz obvestil iz 3., 5., in 7. točke 1. odstavka 57. člena ZJN-2 se na portalu JN zajemajo tudi podatki o oddanih javnih naročilih, katerih vrednost je enaka ali večja od vrednosti iz 2. odstavka 12. člena ZJN-2, ter podatki o posameznih naročilih,

oddanih na podlagi okvirnega sporazuma, ki se zajemajo neposredno iz obvestil iz 11. točke 1. odstavka 57. člena tega zakona, ki jih naročnik objavi na portalu JN v skladu s tem zakonom. Podatke o oddanih javnih naročilih v preteklem letu, objavljene na portalu JN, obdela Javno podjetje Uradni list RS, d. o. o. in jih do 31. maja tekočega leta pošlje ministrstvu, pristojnemu za javna naročila. Ministrstvo, pristojno za javna naročila, na osnovi teh podatkov najkasneje do 30. septembra tekočega leta pripravi statistično poročilo o oddanih javnih naročilih v RS in ga posreduje vladi v potrditev. Vsebina statističnega poročila je določena v 107. členu ZJN-2 (ZJN-2, 2006, 105. a–107. člen).

Tabela 3: Število in vrednost oddanih javnih naročil po posameznih letih

Leto		Javna naročila male vrednosti oziroma evidenčna naročila ¹	Javna naročila, ki jih je treba objaviti na portalu JN oziroma v Ur. l. EU	Javna naročila na podlagi sklenjenih okvirnih sporazumov	Skupaj
2007	Število naročil	205.972	3.579	ni podatka ²	209.551
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	493.242.198	3.979.786.403	ni podatka ²	4.473.028.601
2008	Število naročil	65.908	3.898	103.177	172.983
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	144.952.552	2.042.630.504	261.688.960	2.449.272.016
2009	Število naročil	44.993	3.699	334.461	383.153
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	110.904.046	2.063.142.837	307.643.197	2.481.690.080

se nadaljuje

¹ V letnem poročilu za leta 2007, 2008 in 2009 so skupaj sešteta vsa naročila blaga in storitev do 40.000 EUR brez DDV (oddana po ZJN-2) oziroma naročila gradenj do 80.000 EUR brez DDV (oddana po ZJN-2), naročila blaga in storitev na infrastrukturnem področju (oddana po ZJNVETPS) do 80.000 EUR brez DDV in naročila gradenj na infrastrukturnem področju (oddana po ZJNVETPS) do 160.000 EUR brez DDV, od leta 2010 dalje pa so evidenčna naročila ločena od ostalih naročil.

² Možnost zaključka javnega naročila s sklenitvijo okvirnega sporazuma je bila uvedena šele v letu 2007, zato za to leto v poročilu še ni podatka o številu oddanih javnih naročil na podlagi okvirnih sporazumov.

Tabela 3: Število in vrednost oddanih javnih naročil po posameznih letih (nad.)

Leto		Javna naročila male vrednosti oziroma evidenčna naročila ¹	Javna naročila, ki jih je treba objaviti na portalu JN oziroma v Ur. l. EU	Javna naročila na podlagi sklenjenih okvirnih sporazumov	Skupaj
2010	Število naročil	ni podatka ³	4.884	486.482	491.366
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	ni podatka ³	1.728.749.556	391.120.591	2.119.870.147
2011	Število naročil	ni podatka ³	5.775	560.248	566.023
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	ni podatka ³	1.746.196.707	382.046.179	2.128.242.886
2012	Število naročil	29.207	4.849	661.946	696.002
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	45.306.456	1.726.000.000	372.086.717	2.143.393.173
2013	Število naročil	30.043	5.698	815.353	851.094
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	51.069.405	2.711.373.505	358.544.797	3.120.987.707
2014	Število naročil	1.057.068	5.383	886.705	1.949.156
	Vrednost naročil v EUR brez DDV	753.271.067	2.008.696.053	391.067.004	3.153.034.124

Vir: Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2007,2009, str. 4–20; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2008, 2016, str. 1–5; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2009, 2016, str. 1–5; Osnovni statistični podatki o javnih naročilih, oddanih v letih 2010 in 2011, 2016; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2012, 2013, str. 3–24; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2013, 2014, str. 3–35; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014, 2015, str. 3–28.

³ Letni poročila za leti 2010 in 2011 ne vključujeta podatka o oddanih evidenčnih naročilih.

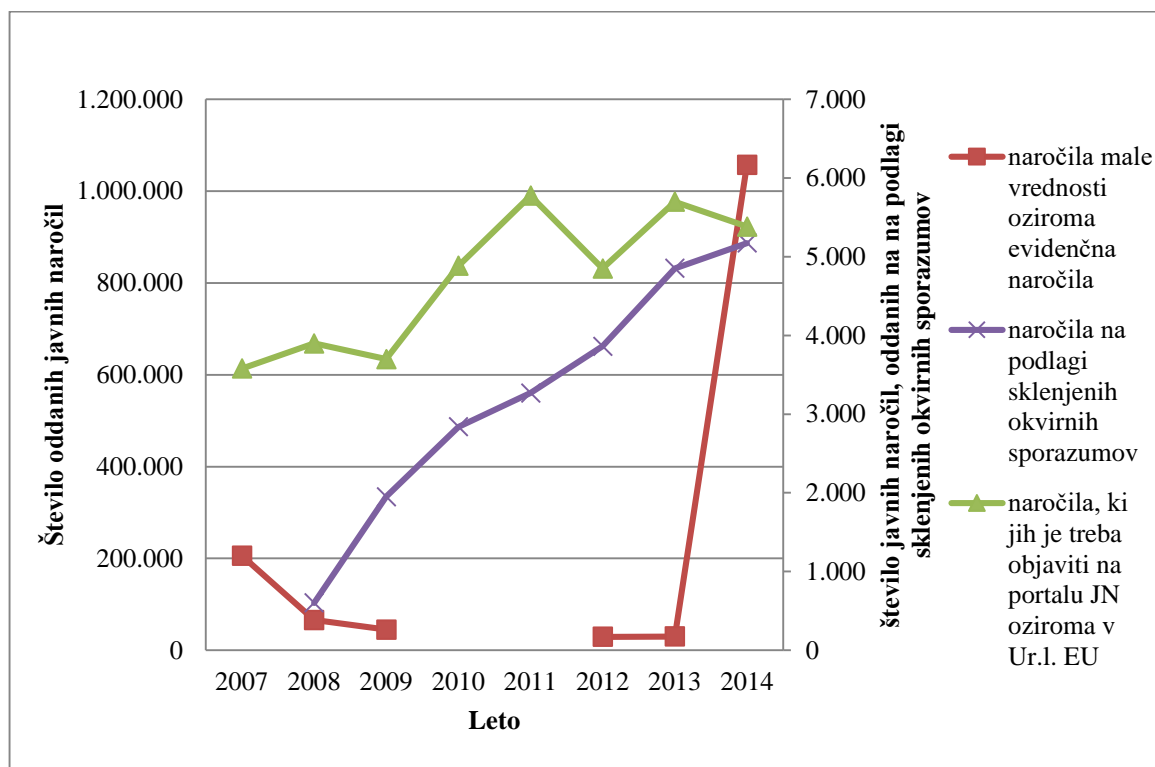
V tabeli 3 je prikazana primerjava oddanih javnih naročil glede na število in vrednost naročil od začetka uvedbe ZJN-2, to je v začetku leta 2007, do leta 2014. Zaradi veliko sprememb zakona vseh podatkov ne moremo primerjati, saj je bilo do leta 2010 potrebno na portalu JN objavljati samo naročila blaga in storitev v vrednosti nad 40.000 EUR brez DDV (po ZJN-2) oziroma nad 80.000 EUR brez DDV (po ZJNVETPS) ter naročila gradenj nad 80.000 EUR brez DDV (po ZJN-2) oziroma nad 160.000 EUR brez DDV (po ZJNVETPS). Leta 2010 je bila s spremembo ZJN-2B določena nižja meja za objave na portalu JN, in sicer je bilo potrebno od aprila 2010 dalje na portalu JN objavljati vsa naročila blaga in storitev v vrednosti nad 20.000 EUR brez DDV (po ZJN-2) oziroma nad 40.000 EUR brez DDV (po ZJNVETPS) ter naročila gradenj nad 40.000 EUR brez DDV (po ZJN-2) oziroma nad 80.000 EUR brez DDV (po ZJNVETPS).

Slika 2 in Slika 3 prikazujeta razlike v številu in vrednosti oddanih javnih naročil od leta 2007 do leta 2014 glede na vrsto naročila. Število naročil, oddanih na podlagi sklenjenih okvirnih sporazumov, od leta 2008 dalje konstantno raste, in sicer je od začetnih 103.177 naročil v letu 2008, ko se je ta način javnega naročanja začel šele dobro uporabljati, to število naraslo na 886.705 naročil v letu 2014. Če primerjamo skupno vrednost javnih naročil, oddanih na podlagi okvirnih sporazumov, ugotovimo, da je od leta 2008 do leta 2010 vrednost teh naročil konstantno rasla, od leta 2010 dalje pa se giblje v razponu od približno 358 mio EUR do 391 mio EUR.

Števila in vrednosti javnih naročil male vrednosti oziroma evidenčnih naročil za celotno obdobje med sabo ne moremo primerjati, ker je bila v letu 2010 spremenjena zakonodaja. Enako velja tudi za vsa javna naročila, ki jih je potrebno objaviti na portalu JN oziroma v Uradnem listu EU, lahko se pa posebej primerjajo podatki za leta 2007, 2008 in 2009, ter za obdobje od leta 2010 dalje. Če primerjamo med sabo samo podatke o javnih naročilih male vrednosti za leta 2007, 2008 in 2009, je bilo največ teh naročil oddanih v letu 2007 in sicer 205.972, kar je skoraj štirikrat več kot v ostalih dveh letih, vrednost teh naročil pa je znašala 493.242.198 EUR, kar je več kot trikratnik vrednosti iz let 2008 in 2009. Pri naročilih, ki jih je potrebno objaviti na portalu JN oziroma v Uradnem listu EU, številčno ni prihajalo do takih razlik, vrednostno pa je ponovno izstopalo leto 2007, ko je skupna vrednost teh naročil znašala 3.979.786.403 EUR, kar je dvakrat več kot v ostalih dveh letih.

Ta odstopanja v letu 2007 je moč pripisati pripravam Slovenije na predsedovanje Svetu EU, ki je potekalo v prvi polovici leta 2008, saj so vsi organi državne uprave, ki so sodelovali pri predsedovanju, izvajali postopke javnega naročanja, da so si pravočasno zagotovili ustrezne pravne podlage za izvedbo samih dogodkov in nakup vsega potrebnega blaga in storitev, ki so jih potrebovali na dogodkih v okviru predsedovanja Svetu EU.

Slika 2: Primerjava števila oddanih javnih naročil po posameznih letih

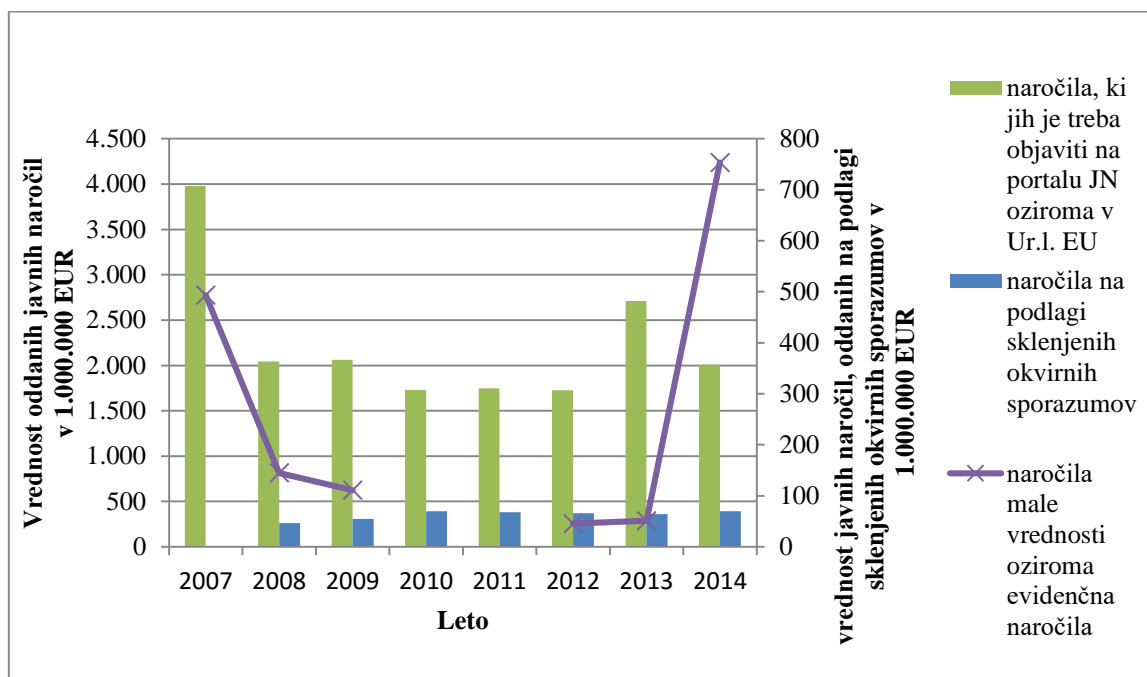

Vir: Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2007,2009, str. 4–20; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2008, 2016, str. 1–5; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2009, 2016, str. 1–5; Osnovni statistični podatki o javnih naročilih, oddanih v letih 2010 in 2011, 2016; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2012, 2013, str. 3–24; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2013, 2014, str. 3–35; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014, 2015, str. 3–28.

Pri primerjavi javnih naročil od leta 2010 dalje je razvidno, da je bilo javnih naročil, ki jih je potrebno objaviti na portalu JN oziroma v Uradnem listu EU, leta 2010 in 2012 skoraj enako – tako v številu kot tudi vrednostno – leta 2011 pa se je število oddanih javnih naročil povečalo za skoraj 20 %, medtem ko se vrednost ni spreminjala. V letu 2013 so bila oddana javna naročila, ki jih je potrebno objaviti na portalu JN oziroma v Uradnem listu EU, precej v porastu tako številčno kot tudi vrednostno, leta 2014 pa sta se število in vrednost naročil ponovno malo znižala glede na leto 2013.

Najvišji porast se kaže pri številu in skupni vrednosti evidenčnih naročil, česar pa zaradi spremenjene obveznosti poročanja v letu 2014 ne moremo primerjati, saj so bili za oddajo statističnih poročil o evidenčnih naročilih do leta 2013 zavezani samo organi RS in Banka Slovenije, od leta 2014 dalje pa so za poročanje o evidenčnih naročilih zavezani vsi naročniki po ZJN-2, ZJNVETPS in ZJNPOV.

Slika 3: Primerjava skupne vrednosti oddanih javnih naročil po posameznih letih

Vir: Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2007,2009, str. 4–20; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2008, 2016, str. 1–5; Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2009, 2016, str. 1–5; Osnovni statistični podatki o javnih naročilih, oddanih v letih 2010 in 2011, 2016; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2012, 2013, str. 3–24; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2013, 2014, str. 3–35; Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014, 2015, str. 3–28.

3 PROTOKOL VLADE RS

Protokol Vlade RS je bil ustanovljen leta 1988 kot samostojna strokovna služba Izvršnega sveta Skupščine Socialistične RS. Z osamosvojitvijo in ustanovitvijo RS je prešel pod pristojnost Generalnega sekretariata Vlade RS. Protokol izvaja protokolarno in organizacijsko delo ob obiskih visokih predstavnikov tujih držav v Republiki Sloveniji in obiskih visokih predstavnikov RS v tujini. Protokol opravlja protokolarne naloge za predsednika RS, predsednika Državnega zbora RS, predsednika Vlade RS, predsednika Državnega sveta RS, predsednika Ustavnega sodišča RS, predsednika Vrhovnega sodišča RS, nekdanjega predsednika RS (v okviru predpisov, ki urejajo zagotavljanje pogojev za opravljanje funkcije predsednika republike), varuha človekovih pravic RS, predsednika Računskega sodišča RS, ministra za zunanje zadeve RS (v primeru uradnih obiskov ministrov za zunanje zadeve in šefov mednarodnih organizacij ter specializiranih agencij v Republiki Sloveniji), zakonca ali partnerja predsednika RS, predsednika Državnega zbora RS, predsednika Vlade RS in ministra za zunanje zadeve RS (v primeru uradnih obiskov

ministrov za zunanje zadeve in šefov mednarodnih organizacij ter specializiranih agencij v Republiki Sloveniji) (Protokol Vlade RS, 2016).

Osnovne naloge, s katerimi se ukvarja Protokol, so:

- organizira ceremoniale ob prihodih in odhodih državnikov;
- sestavi predlog predstavnikov RS, ki bodo prisotni ob prihodih in odhodih, in pripravi seznam tistih, ki so v stalnem spremstvu;
- poskrbi za namestitve za delegacije tujih držav;
- uskladi prevoze delegacij po Sloveniji in sodeluje pri sestavi razporeda kolone vozil;
- koordinira srečanja z vsemi predstavniki RS, ki jih glavni gost obišče;
- poskrbi za celotno organizacijo vseh obedov;
- uredi prostore, kjer potekajo pogovori, sprejemi in izjave za medije;
- priskrbi uradnega prevajalca in fotografa;
- poskrbi za obešanje zastav na ustrezna mesta;
- pripravi protokolarna darila za delegacije;
- pripravi ustrezno papirno gradivo (programske knjižice, jedilnike, govore, ...).

3.1 Financiranje

Protokol izvaja naloge na podlagi Odloka o ustanovitvi in nalogah Protokola Vlade RS (Ur. l. RS, št. 1/2010), Sklepa o določitvi protokolarnih pravil (Ur. l. RS, št. 23/2012) (v nadaljevanju: Sklep), Sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o določitvi protokolarnih pravil (Ur. l. RS, št. 44/2013, 76/2013 in 35/2015) (v nadaljevanju: sprememba Sklepa) in drugih predpisov in sklepov Vlade RS (v nadaljnjem besedilu: vlada). Sklep in sprememba Sklepa določata temeljna področja delovanja Protokola, ki so podrobneje opredeljena v prilogi 1. Poleg protokolarnih nalog in upravičencev do protokolarnih storitev Sklep in sprememba Sklepa opredeljujeta tudi način financiranja protokolarnih dogodkov in s tem kritje stroškov, ki nastanejo pri izvajanju protokolarnih dogodkov. Protokol krije stroške protokolarnih daril, delovnih obedov za predhodnice, nakupa zastav, nekaterih tiskovin ter stroške službenih poti za zaposlene (dnevnice, letalske vozovnice, prevozi na lokacije, hotelske storitve) (Protokol Vlade RS, 2016).

Protokol se kot neposredni proračunski uporabnik financira izključno iz sredstev Proračuna RS. Proračun je dokument države, s katerim so predvideni odhodki in drugi izdatki ter prihodki in drugi prejemki države. Področje proračuna urejata Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/2011 – UPB, 14/2013 – popr., 101/2013, 55/2015 – ZFisP in 96/2015 – ZIPRS1617) in Zakon o izvrševanju proračunov, ki se ga sprejme za določeni leti (npr. 2016 in 2017). Osnova za zadostno količino dodeljenih sredstev za delovanje Protokola je finančni načrt, ki je določen v Proračunu. Potrjen finančni načrt Protokola in s tem

zagotovljena sredstva so osnova za prevzemanje obveznosti ter tako osnova za vse postopke javnega naročanja. Del postopkov javnega naročanja je namreč pridobivanje ponudb, za katere pa se smatra, da so nesprejemljive, če cene presegajo naročnikova zagotovljena sredstva. V 141. členu Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS (Ur. l. RS, št. 50/2007, 61/2008, 114/2007, 99/2009, 3/2013) je določeno, da lahko neposredni uporabniki lahko prevzemajo obveznosti, ki zahtevajo odhodek proračuna, samo s sklepanjem pisnih pogodb, s podpisovanjem drugih listin z značajem pogodbe (npr. naročilnice) ter z izdajo določenih pravnih aktov, kot so upravne, sodne odločbe in sklepi.

4 PRIMERI JAVNEGA NAROČANJA PROTOKOLARNIH DARIL

Protokol po Sklepu skrbi za protokolarna darila, ki se izročajo ob obiskih tujih gostov v RS in ob obiskih najvišjih predstavnikov RS v tujini. V prvi polovici leta 2008 je RS za obdobje šestih mesecev prevzela predsedovanje Svetu EU. Tako je RS v tem času organizirala vsa srečanja predsednikov držav ali vlad in vodila zasedanja Sveta EU. Predsednik vlade je vodil zasedanja Evropskega sveta, pristojni ministri pa so bili odgovorni za dogodke v njihovih pristojnostih (Protokol Vlade RS, 2007a).

Protokol in Urad Vlade RS za informiranje (v nadaljevanju UVI) sta bila zadolžena za izbor, nakup in pripravo daril v času predsedovanja Svetu EU. UVI je moral priskrbeti promocijska darila, ki so jih prejeli udeleženci srečanj v Sloveniji in Bruslju ter novinarji, ki so spremljali srečanja, posredovana pa so bila tudi diplomatsko-konzularnim predstavništvom RS v tujini za njihove potrebe. Za protokolarna darila, ki so se predajala na zasedanjih v okviru predsedovanja Svetu EU, je poskrbel Protokol (Protokol Vlade RS, 2007a).

Stalna praksa je, da predsedujoča država vedno nameni posebno pozornost izboru daril, saj so darila namenjena prepoznavnosti in promociji države, vsa darila pa so opremljena tudi z izbranim logotipom, ki predstavlja dodatno podobo in s tem promocijo predsedujoče države. Države, ki predsedujejo Svetu EU, se držijo precej standardnega nabora daril, ki so skoraj »obvezna« – to so kravate oziroma šali – rute za ženske. Vsaka država pa se seveda potruži izbrati tudi vsaj nekaj daril, ki izhajajo iz nacionalne kulturne dediščine ali pa predstavljajo sodobno ustvarjalnost, hkrati pa morajo biti tudi uporabna (Protokol Vlade RS, 2007a).

4.1 Naročilo kravat in šalov – rut

Javno naročilo za nakup kravat in šalov – rut z logotipom predsedovanja je bilo izvedeno po dveh različnih postopkih, saj v prvem, odprtem postopku, Protokol ni prejel nobenih primernih ponudb.

4.1.1 Odprti postopek

Protokol je začel v začetku leta 2007 izvajati javno naročilo za nakup kravat in šalov – rut po odprtem postopku. Razpisna dokumentacija je bila pripravljena skladno z zakonskimi določili in zahtevami. Poleg osnovnih zahtev glede nekaznovanosti, registracije podjetja, bančne garancije in podobno, je bil pogoj tudi predložitev vzorcev vseh zahtevanih kravat in šalov – rut s pripadajočo embalažo (del razpisne dokumentacije je bila tudi barvna grafična priloga, ki je vsebovala oblikovno rešitev aplikacije za kravate, šale – rute ter pripadajočo embalažo za vizualno predstavo ponudnikom, ki so jo naknadno vsi zainteresirani ponudniki prejeli tudi v elektronski obliki, vključno s prirejenim logotipom). Glavno merilo je bila najnižja cena pod pogojem, da so bili predloženi vzorci skladni s tehničnimi specifikacijami, ki so bile strokovno pripravljene na Inštitutu za tekstilno in grafično tehnologijo ter oblikovanje (v nadaljevanju Inštitut), ki je del Oddelka za tekstilstvo na Naravoslovnotehniški fakulteti v Ljubljani. V javnem naročilu je bilo navedeno tudi, da se lahko javno naročilo odda na podlagi 19. člena ZJN-2, ki govori o pridržanih naročilih. Na podlagi tega člena bi bilo lahko izbrano podjetje, ki izkaže status invalidskega podjetja, če njegova ponudbena cena ne bi bila višja kot 5 % ponudbene cene najugodnejšega ponudnika, ki ni invalidsko podjetje (Protokol Vlade RS, 2007a).

Razpis je bil razdeljen na dva neodvisna sklopa, na katera so se lahko ponudniki prijavljali neodvisno in sicer:

1. sklop: Kravate
2. sklop: Šali – rute

17. aprila 2007 je Protokol naročilo objavil v Uradnem listu EU, 20. aprila 2007 pa še v Uradnem listu RS. Rok za oddajo ponudb je bil 4. junij 2007, vendar je bil zaradi spremembe razpisne dokumentacije podaljšan do 12. junija 2007. V odprtem postopku je razpisno dokumentacijo prevzelo 21 podjetij, od tega je ponudbo predložilo 7 podjetij. Prejeti vzorci so bili poslani v analizo na Inštitut, vendar se predloženi vzorci niso skladali z zahtevami iz razpisne dokumentacije. Ker ponudbe niso izpolnjevale vseh pogojev, določenih v vsebini razpisne dokumentacije, in s tem niso izpolnjevale v celoti zahtev naročnika, so bile vse ponudbe neprimerne, zato se je odprti postopek zaključil brez izbire dobavitelja (Protokol Vlade RS, 2007a).

2. julija 2007 je naročnik prejel dopisa dveh ponudnikov, iz vsebine katerih je izhajalo, da ponudnika dajeta pobudo naročniku za spremembo odločitve. Ker sta bila dopisa vročena v roku 5 dni od prejema odločitve o zavrnitvi vseh ponudb (skladno z določilom 2. odstavka 79. člena ZJN-2), je naročnik ponovno preučil vse ponudbe in preveril utemeljenost svoje odločitve, ter odločil, da odločitve o zavrnitvi vseh ponudb ne bo spreminjal. Oba ponudnika sta bila tudi opozorjena, da morata dopolniti svoja dopisa skladno z 12. členom

ZRPJN, v kolikor želita, da se ju smatra kot revizijski zahtevek. Ker nihče od zgoraj omenjenih ponudnikov zahtevka ni dopolnil v zahtevanem roku, sta bila oba zahtevka zavržena kot nepopolna revizijska zahtevka (Protokol Vlade RS, 2007a).

4.1.2 Postopek s pogajanjem brez predhodne objave

Na podlagi 1. odstavka 29. člena ZJN-2 se je začelo izvajati novo javno naročilo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave, saj Protokol v izvedenem odprtem postopku ni pridobil nobene primerne in s tem popolne ponudbe. 1. odstavek 29. člena ZJN-2 določa, da lahko naročnik v primeru, ko v predhodno izvedenem odprtem postopku ni dobil nobene primerne ponudbe, izvede postopek s pogajanjem brez predhodne objave, vendar pa se vsebina razpisne dokumentacije in predmet javnega naročila iz odprtega postopka ne smeta bistveno spremeniti. V prvotnem ZJN-2 še ni bilo določila, da mora naročnik med pogajanjem vnaprej napovedati zadnji krog pogajanj ali pa mora že v razpisni dokumentaciji določiti število krogov pogajanj, zato s številom krogov pogajanj nismo bili omejeni. To določilo je bilo dodano šele z novelo ZJN-2D (ZJN-2, 2006, 29. člen).

27. junija 2007 se je začel **prvi krog** postopka s pogajanjem brez predhodne objave, v katerega so bili povabljeni vsi ponudniki, ki so predložili ponudbo v odprtem postopku. Razpisna dokumentacija in zahteve so ostale enake kot v odprtem postopku. Odpiranje ponudb v prvem krogu pogajanj je bilo 13. julija 2007. Do roka za prejem ponudb je prispelo 6 ponudb. Predloženi vzorci so bili poslani v analizo na Inštitut, vendar tudi v tem krogu vzorci niso ustrezali zahtevam iz razpisne dokumentacije, zato so bile vse ponudbe ponovno neprimerne (Protokol Vlade RS, 2007a).

V sodelovanju z Inštitutom in podjetjem Praetor d. o. o. se je pred novim krogom pogajanj zvišalo najvišje dovoljeno barvno odstopanje in odstopanje v dimenzijah vzorcev, saj so imeli proizvajalci največ težav prav s tema parametroma. Ponudnikom se je tudi omogočilo, da so predložili nove vzorce samo za tiste vzorce kravate in šalov, ki niso ustrezali zahtevam, že ustrezne vzorce pa so lahko ohranili (Protokol Vlade RS, 2007a).

23. julija 2007 so bili vsi ponudniki, ki so predložili ponudbo v prvem krogu pogajanj, povabljeni v **drugi krog** pogajanj, ki se je zaključil 20. avgusta 2007. Ponudbo so predložili 4 ponudniki, katerih vzorci so bili poslani v analizo. Za sklop 1: kravate sta popolnoma ustrezne vzorce predložili le 2 podjetji. Za sklop 2: šali – rute pa popolnoma ustreznih vzorcev ni predložil nihče, zato je bil izpeljan dodatni krog pogajanj samo za 2. sklop (Protokol Vlade RS, 2007a).

Za sklop 2: šali – rute je bil izveden **tretji krog** pogajanj, kamor so bili povabljeni vsi ponudniki, ki so predložili ponudbo v drugem krogu pogajanj. Rok za oddajo ponudb je bil 17. september 2007. V dodatnem krogu je bila zahtevana samo predložitev novih vzorcev

za tiste vzorce šalov, ki so bili v drugem krogu barvno neustrezni. Vzorci so bili ponovno analizirani na Inštitutu. Ponudbo so predložili vsi 4 ponudniki, vendar je bilo iz rezultatov analize razvidno, da sta ustrezne vzorce zopet predložili le 2 podjetji (Protokol Vlade RS, 2007a).

Glede na ponudbene cene in rezultate analize je bil tako postopek zaključen z izbiro cenovno najugodnejšega ponudnika. Za oba sklopa je bilo izbrano podjetje AB LINE d. o. o., ki je za sklop 1 oddalo končno ponudbo v višini 110.432,64 EUR z DDV, za sklop 2 pa končno ponudbo v višini 89.082,72 EUR z DDV. Naročilo ni bilo oddano na podlagi 19. člena ZJN-2, saj podjetje Svilanit Svila d. o. o., ki je izkazalo status invalidskega podjetja, ni oddalo ponudbe, ki bi za manj kot 5 % presegala ponudbeno ceno najugodnejšega ponudnika, saj je za sklop 1 ponudbena cena podjetja Svilanit Svila d. o. o. presegala ponudbeno ceno podjetja AB LINE d. o. o. za približno 25.000 EUR z DDV, za sklop 2 pa za približno 40.000 EUR z DDV (Protokol Vlade RS, 2007a).

4.2 Naročilo ostalih protokolarnih daril za predsedovanje

Poleg kravata in šalov – rut so se v času predsedovanja Svetu EU podarjala še druga protokolarna darila, ki so bila razdeljena na dva sklopa. Na srečanjih na ravni predsednikov držav oziroma predsednikov vlad so vodje delegacij prejeli protokolarna darila sklopa A, ministri, ki so bili člani uradne delegacije, in soproge vodij delegacij pa so prejeli protokolarna darila sklopa B. Poleg protokolarnega darila so vodje delegacij in ministri prejeli tudi darilne torbe s papirno galanterijo in manjšimi praktičnimi promocijskimi darili, v katerih sta bili tudi kravata ali šal/ruta. Vsa darila so bila v enotni darilni embalaži, ki je bila opremljena z logotipom predsedovanja (Protokol Vlade RS, 2007a).

Seznam daril sklopa A – vrednost do 25.000 SIT oz. 104,32 EUR⁴ (Protokol Vlade RS, 2007b):

- Porcelanski komplet za čaj (dve skodelici s podstavkoma in vrček za mleko) »Catbriyur«, Katja Jurgec – Jure Bricman;
- Porcelanski pladenj »Catbriyur«, Katja Jurgec – Jure Bricman;
- Svetilka »Kapnik«, Tanja Pak;
- Kristalna skleda z motivom čipke, Steklarna Rogaška;
- Zapis ustvarjalnih stoletij: ptica in vaške situle, ročno klekljana čipka, Studio Lan;
- Kristalni pladenj z zvezdicami, Steklarna Rogaška;
- Steklenica (vaza) s kovinsko klekljano čipko, Anars.

⁴ Tečaj zamenjave je 1 EUR = 239,640 SIT in je začel veljati z uvedbo evra, to je 1. januarja 2007. Tečaj je bil določen z Uredbo Sveta (ES) št. 1086/2006 z dne 11. julija 2006 o spremembi Uredbe (ES) št. 2866/98 o menjalnih razmerjih med evrom in valutami držav članic, ki sprejmejo evro.

Seznam daril sklopa B – vrednost do 12.000 SIT oz. 50,08 EUR⁴ (Protokol Vlade RS, 2007b):

- Čaša, Tanja Pak;
- Sveča z motivom klekljane čipke, Rafael Samec;
- Zlata kroglja – sveča, (velika), Rafael Samec;
- Zlata kroglja – sveča, (mala), Rafael Samec;
- Laneni namizni set s klekljano idrijsko čipko, Studio Koder;
- Kozarca z motivom klekljane čipke, Steklarna Rogaška;
- Keramični krožnik z motivom zlatih zvezdic, Eti Svit;
- Okvirjena grafika »Kras«, Nina Zelenko;
- Okvirjena mitska ptica z vaške situle, Studio Lan;
- Keramična čutara s stiliziranim narodnim ornamentom, napolnjena z medico, Darila Rokus;
- Stekleni obtežilnik s kovinsko klekljano čipko, Anars.

Zgoraj navedena darila je potrdila strokovna komisija, ki je na podlagi prispelih ponudb za razpisani javni anonimni natečaj za pridobitev idejnih rešitev za darila za potrebe predsedovanja EU ter na podlagi povabila k oddaji ponudb za potrebe protokolarnih daril za potrebe slovenskega predsedovanja EU, izbrala najprimernejša darila. Protokol je za nakup omenjenih daril izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave na podlagi 2. točke 1. odstavka 29. člena ZJN-2, saj so zaradi umetniških zahtev javno naročilo lahko izpolnili le izbrani ponudniki. Vsi ponudniki so bili pozvani k oddaji ponudbe, po prejemu in pregledu ponudb pa je bila z njimi podpisana pogodba za nakup blaga oziroma je bila izdana naročilnica za nakup blaga (Protokol Vlade RS, 2007a).

5 NOVOSTI JAVNEGA NAROČANJA PO NOVEM ZJN-3

S 1. aprilom 2016 je začel veljati nov ZJN-3, ki je nadomestil stara zakona ZJN-2 in ZJNVETPS ter v enem prepisu združil vsa javna naročila na splošnem in infrastrukturnem področju. S tem sta se v pravni red RS prenesli Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94) in Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94) (Matas & Skok Klima, 2016).

Knez in Friedl (2014, str. 22) sta komentirala, da se želi s sprejetjem nove direktive in njeno implementacijo v nacionalno zakonodajo: »[...] doseči cilje, kot so povečanje učinkovitosti javne porabe, olajšanje sodelovanja malih in srednje velikih podjetij pri

oddaji javnih naročil, zlasti čezmejnih ponudnikov, poenostavitev in večja prožnost postopkov, spodbujanje e-naročanja, strateška uporaba javnega naročanja za varstvo okolja in spoprijemanje s klimatskimi spremembami, krepitev družbene odgovornosti, spodbujanje inovacij, zaposlovanje, javno zdravje, idr.«

ZJN-3 prinaša kar nekaj novosti. Pri postopkih so spremenjena poimenovanja, in sicer se postopek oddaje naročila male vrednosti po novem imenuje enostavni postopek, postopek s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti je postal omejeni postopek, postopek s pogajanjem po predhodni objavi pa je zamenjal konkurenčni postopek s pogajanjem (velja samo za splošno področje). Dodan je tudi nov postopek, to je partnerstvo za inovacije, ki se uporablja za naročila inovativnega blaga, storitev ali gradenj, ki še niso dostopna na obstoječem trgu. Po novem je potrebno na spletni strani ali na portalu javnih naročil objaviti tudi seznam oddanih evidenčnih javnih naročil za preteklo leto, če je njihova vrednost višja od 10.000,00 EUR brez DDV. Seznam mora vsebovati opis predmeta in vrednost oddanega javnega naročila. Prav tako se na portalu javnih naročil objavljajo odločitve o oddaji naročila, ki so se do sedaj pošiljale po pošti, kar bo pospešilo zaključevanje postopkov javnega naročanja. Pri izvajanju pogodb, sklenjenih na podlagi javnih naročil, morajo po novem vsi gospodarski subjekti upoštevati vrsto predpisov tako s področja sociale, okoljevarstva kot tudi delovnega prava, ki veljajo v državah članicah EU in v mednarodnem pravu. Pravnomočna obsodba za kršitev zakonodaje s teh področij s strani izvajalca ali njegovega podizvajalca je tudi razlog za prenehanje veljavnosti pogodbe, to pa mora biti določeno v vsaki pogodbi (Sket, 2015).

Poleg zgoraj omenjenih novosti bi izpostavila še nekatere (Kovšca Pušenjak, 2016):

- spremenjene so mejne vrednosti (za infrastrukturo so višje, ostalo ostaja nespremenjeno);
- dodane so nekatere izjeme, za katere se zakon ne uporablja (poleg naročil, za katera so izpolnjeni pogoji iz 28. in 29. člena ZJN-3 so to še storitve političnih kampanj);
- le ponudnikom, ki so oddali dopustno ponudbo, je dovoljen vpogled v ponudbo izbranega ponudnika (kadar naročnik izvede popolni pregled ponudb);
- priporočena je razdelitev velikih naročil na manjše sklope (v primeru neupoštevanja določila bo potrebno tako odločitev ustrezno argumentirati);
- uvedeni so dodatni obvezni in neobvezni razlogi za izključitve ponudnikov;
- ukinjeno bo merilo najnižja cena, vendar pa to ne pomeni, da cena ne more biti edino merilo za oddajo javnega naročila (razen pri storitvah, določenih v 4. odstavku 84. člena ZJN-3);
- po 1. aprilu 2018 naj bi vsa komunikacija med naročniki in ponudniki potekala izključno preko elektronskih sredstev;
- uveden je bil enotni evropski dokument v zvezi z oddajo javnega naročila (ESPD), ki je nadomestil izjave o izpolnjevanju pogojev iz razpisne dokumentacije.

Bistveni namen ZJN-3 je, da se poenostavi in zmanjša birokracija pri javnem naročanju, pomemben pa je tudi socialni učinek. Spodbuja se elektronsko naročanje, vsi ponudniki iz držav članic EU bodo lahko uporabljali poenotene obrazce za izkazovanje usposobljenosti, zaradi objave odločitev na portalu javnih naročil se bodo zmanjšali stroški vročanja in posledično skrajšali postopki (Vovk, 2015).

SKLEP

V diplomski nalogi sem povzela vsebino ZJN-2, pomembno za izvedbo postopkov, opredelila temeljna načela ter prikazala, kako se spreminjata število in vrednost oddanih javnih naročil med letoma 2007 in 2014. Na praktičnem primeru javnega naročila za nakup kravat in šalov – rut za potrebe predsedovanja RS Svetu EU sem obrazložila potek naročanja po odprtem postopku, ki se je zaključil brez oddaje naročila. Ker v odprtem postopku Protokol ni prejel nobene primerne ponudbe, se je lahko za to naročilo izjemoma izvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave, ki se lahko uporablja samo v točno določenih primerih, opredeljenih v ZJN-2. Prikazala sem tudi naročanje ostalih daril za potrebe predsedovanja Slovenije Svetu EU, ki so bila zaradi posebnih zahtev vsa naročena na podlagi postopka s pogajanjem brez predhodne objave.

Menim, da so bila pri izvedbi javnega naročanja za nakup kravat in šalov – rut dosledno upoštevana vsa temeljna načela javnega naročanja. Naročilo, izvedeno po odprtem postopku, je bilo objavljeno v Uradnem listu EU in tudi v Uradnem listu RS, kar je omogočalo neomejeno konkurenco med ponudniki ter večjo transparentnost. V razpisni dokumentaciji ni bilo določil, ki bi ustvarjale kakršnokoli obliko diskriminacije, saj bi se s podizvajalci lahko prijavili ponudniki iz katerekoli dejavnosti in iz katerekoli države na svetu. Pri izvedbi naročila se je Protokol držal tudi načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, saj je naročilo razdelil na 2 sklopa, na katera so se lahko ponudniki prijavljali ločeno, merilo pa je bila najnižja cena z namenom gospodarne porabe javnih sredstev ob izpolnjevanju ostalih pogojev iz razpisne dokumentacije. Protokol je v razpisni dokumentaciji napovedal tudi možnost oddaje pridržanega javnega naročila. S tem bi lahko posel pridobilo kakšno invalidsko podjetje, ki se je ukvarjalo z izdelavo kravat in šalov – rut, če njihova ponudba ne bi za več kot 5 % presegala najnižje ponudbe.

Po zaključku odprtega postopka, ki se je končal brez oddaje naročila, je Protokol vse ponudnike, ki so oddali ponudbo v prvotnem, odprtem postopku, pozval k pogajanjem brez predhodne objave. Tudi pri tem postopku se je Protokol držal vseh zgoraj naštetih načel v skladu z zahtevami iz ZJN-2, ki določajo izvedbo postopka s pogajanjem brez predhodne objave. Vsi ponudniki, ki so izkazali interes v odprtem postopku, so bili enakopravno obravnavani ter imeli možnost ponovnega neomejenega konkuriranja. Javna naročila po postopku s pogajanjem brez predhodne objave niso tako transparentna kot javna naročila, izvedena po ostalih postopkih, saj v tem primeru ni obveze o objavi javnega naročila. Krog

ponudnikov, ki lahko sodelujejo v tem postopku, je zato bolj omejen, saj lahko sodelujejo le ponudniki, ki so sodelovali v predhodnih, neuspešnih postopkih javnega naročanja, ali ponudniki, ki jih skladno z določbami ZJN-2 povabi naročnik. Pri izvedbi postopka s pogajanjem brez predhodne objave je Protokol ravnal tudi zelo gospodarno in učinkovito, saj od ponudnikov ni zahteval ponovne predložitve celotne izpolnjene razpisne dokumentacije, ampak so morali v vsakem krogu predložiti le izpolnjen predračun in vzorce kravat in šalov – rut, ki niso bili skladni z zahtevami iz tehnične specifikacije.

Ker je bil postopek s pogajanjem izveden v letu 2007, v ZJN-2 še ni bilo določeno, da mora naročnik vnaprej napovedati zadnji krog pogajanj, zato je imel Protokol možnost pogajanj v toliko krogih, dokler mu vsaj kakšen izmed ponudnikov ni predložil ustreznih vzorcev. To določilo je bilo uvedeno z novelo zakona ZJN-2D, vendar pa menim, da ta določba precej otežuje izvedbo samega postopka. V primeru naročila, ki ga je izvedel Protokol, bi bilo zelo težko napovedati, kdaj se bo izvedel zadnji krog pogajanj, saj je bilo to odvisno izključno od ustreznosti vzorcev, ki so jih v vsakem krogu predložili ponudniki. V primeru enostavnejših naročil, kjer izpolnjevanje pogojev nima takega vpliva na končno izbiro in je relevantna samo končna ponudbena cena, pa je napoved števila krogov pogajanj tudi bolj ali manj nesmiselna. Vsi ponudniki bodo namreč čakali samo na zadnji krog pogajanj, kjer bodo predložili dejanske cene, z vmesnimi ponudbami pa bodo samo poizkušali zavesti ostale kandidate.

Menim, da je sistem javnega naročanja učinkovito zastavljen, vendar je zaradi nenehnih sprememb, prevelike razdrobljenosti, velikega števila uslužbencev, zadolženih za javna naročila, ki so premalo usposobljeni za izvedbo zahtevnih postopkov in zaradi tega posledično podvrženi različnim zunanjim in notranjim vplivom glede izvedbe postopkov, še veliko prostora za poenostavitve in izboljšave ter razbremenitev tako ponudnikov kot tudi naročnikov na področju birokratskih zahtev. Nekaj izboljšav je prinesel že novi ZJN-3, še vedno pa ostaja veliko možnosti za spremembe, ki bi omogočale hitrejšo in učinkovitejšo doseglo glavnega cilja javnega naročanja, ki je racionalna poraba davkoplačevalskega denarja.

LITERATURA IN VIRI

1. Belavič, M. (2012). *Prednosti in slabosti sistema javnega naročanja v Sloveniji* (magistrsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
2. Bukovec Marovt, M., Primec, B., Kostanjevec, V., Žvan, A., & Smrdel, B. (2009). *Novosti v Zakonu o javnem naročanju (ZJN-2) in reviziji postopkov*. Maribor: Založba Forum Media d. o. o.
3. Čampa, M., Kodela, F., Matas, S., Šoltes, I., & Štular, T. (2007). *Zakon o javnem naročanju s komentarjem*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
4. Habjan Piletič, J. (2008). *Temeljna načela v postopkih javnega naročanja v Republiki Sloveniji* (magistrsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
5. Knez, I., & Friedl, A. (2014). ZJN-3. Nova direktiva o javnih naročilih – kakovost namesto najnižje cene. *Pravna praksa* (4), 22.
6. Kovač, M. (2009). *Javna naročila in javno-zasebno partnerstvo*. Ljubljana: Planet GV.
7. Kovšca Pušenjak, I. (2016, 31. marec). Začetek veljavnosti novega zakona o javnem naročanju (ZJN-3). *Taxgroup*. Najdeno 20. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.taxgroup.si/sl/novice/zacetek-veljavnosti-novega-zakona-o-javnem-narocanju-zjn-3>
8. Kranjc, V. (2006). Formalnost v postopkih javnega naročanja, zakaj strogost in kdaj popustljivost. *Dnevi slovenskih pravnikov 2006*, (str. 1436–1443). Ljubljana: GV Založba.
9. Kuralt, V. (2010). *Javna naročila v Republiki Sloveniji* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
10. Maciejewski, M. (2016, maj). Javna naročila. Najdeno 20. maja 2016 na spletnem naslovu http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/sl/FTU_3.2.2.pdf
11. Matas, S. & Skok Klima, U. (2016). Zakon o javnem naročanju (ZJN-3). Najdeno 10. maja 2016 na spletnem naslovu http://www.djn.mju.gov.si/resources/files/Sistem_javnega_narocanja/ZJN3%20predstavitev.pdf
12. Mužina, A., & Vesel, T. (2007). *Zakon o javnem naročanju (ZJN-2) in Zakon o javnem na vodnem., energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev (ZJNVETPS) s pojasnili členov, pravom EU in pravno prakso*. Ljubljana: Nebra.
13. Odlok o ustanovitvi in nalogah Protokola Vlade Republike Slovenije. *Uradni list RS*, št. 1/2010.
14. Odlok o ustanovitvi Protokola, *Uradni list SRS*, št. 29/1988.
15. *Osnovni statistični podatki o javnih naročilih, oddanih v letih 2010 in 2011*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
16. Potočnik, M., Prebil, M. (2015). Postopek s pogajanji: 28. ali 29. člen ZJN-2? *Pravna praksa* (15), 13–15.

17. Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije. *Uradni list RS*, št. 50/2007, 61/2008, 114/2007, 99/2009, 3/2013.
18. Republika Slovenija, Ministrstvo za finance (2009, 7. maj). *Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2007*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
19. Republika Slovenija, Ministrstvo za finance, Direktorat za javno naročanje (2013, 8. oktober). *Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2012*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
20. Republika Slovenija, Ministrstvo za finance, Direktorat za javno naročanje (2014, 17. september). *Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2013*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
21. Republika Slovenija, Ministrstvo za finance, Direktorat za javno naročanje. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/direktorat/dejavnosti-direktorata>
22. Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje. Najdeno 22. marca 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/direktorat/dejavnosti-direktorata>.
23. Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje (2010, maj). *Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2008*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
24. Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje (2010, avgust). *Povzetek statističnih podatkov o javnih naročilih, oddanih v letu 2009*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
25. Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za javno naročanje (2015, 21. september). *Statistično poročilo o javnih naročilih, oddanih v letu 2014*. Najdeno 5. aprila 2016 na spletnem naslovu <http://www.djn.mju.gov.si/sistem-javnega-narocanja/letna-porocila/#c162>
26. Republika Slovenija, Protokol. Najdeno 2. februarja 2016 na spletnem naslovu http://www.protokol.gov.si/si/delovna_podrocja/
27. Republika Slovenija, Protokol (2007a). *Dokumentacija o javnih naročilih za nakup daril za potrebe predsedovanja Slovenije Svetu EU*. Ljubljana: Protokol Vlade RS
28. Republika Slovenija, Protokol (2007b). *Katalog protokolarnih daril za predsedovanje Slovenije Evropski uniji 2008*. Ljubljana: Protokol Vlade RS
29. Sket, M. (2015, 12. maj). Javna predstavitev Zakona o javnem naročanju (ZJN 3). *Verlag Dashöfer*. Najdeno 16. maja 2016 na spletnem naslovu http://www.seja.si/33/javna-predstavitev-zakona-o-javnem-narocanju-zjn-3-uniqueiduchxzASYZNadUWko01ae5Px_7CceWHxU/

30. Sklep o določitvi protokolarnih pravil. *Uradni list RS*, št. 23/2012, 44/2013, 76/2013, 35/2015.
31. Vovk, I. (2015). ZJN-3. *Pravna praksa* (31–32), 46.
32. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2016 in 2017. *Uradni list RS*, št. 96/2015.
33. Zakon o javnem naročanju (ZJN-2). *Uradni list RS*, št. 128/2006, 16/2008, 34/2008, 19/2010, 18/2011, 43/2012 - odl. US, 90/2012, 19/2014, 32/2014 - ZPDZC-1, 90/2014 - ZDU-11.
34. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3). *Uradni list RS*, št. 91/2015.
35. Zakon o javnih financah. *Uradni list RS*, št. 11/2011 – UPB, 14/2013 – popr., 101/2013, 55/2015 – ZFisP in 96/2015 – ZIPRS1617.
36. Zakon o javnih naročilih (ZJN). *Uradni list RS*, št. 24/1997, 78/1999 – ZRPJN.
37. Zakon o javnih naročilih (ZJN-1). *Uradni list RS*, št. 39/2000, 102/2000, 2/2004, 2/2004 – ZPNNVSM.
38. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja. *Uradni list RS*, št. 43/2011, 60/2011 - ZTP-D, 63/2013, 90/2014 - ZDU-11, 95/2014 - ZIPRS1415-C, 96/2015 -ZIPRS1617.
39. Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja. *Uradni list RS*, št. 78/1999, 90/1999, 110/2002, 42/2004, 61/2005, 78/2006 53/2007 in 32/2009 - odl. US.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Temeljna delovna področja Protokola.....	1
Priloga 2: Slikovni prikaz izbora protokolarnih daril za predsedovanje RS Svetu EU	3

Priloga 1: Temeljna delovna področja Protokola

Temeljna področja delovanja Protokola so urejena s Sklepom o določitvi protokolarnih pravil, v katerem so natančno določena protokolarna pravila, protokolarni dogodki, način izvajanja protokolarnih dogodkov, izvajalci in način financiranja protokolarnih dogodkov. Sklep o določitvi protokolarnih pravil (2012, 2. člen) določa: »Protokolarni dogodki so:

1. državniški obiski šefa države v Republiki Sloveniji;
2. obiski (uradni, delovni in zasebni) v Republiki Sloveniji:
 - šefa države,
 - predsednika parlamenta in predsednika Evropskega parlamenta,
 - predsednika vlade, predsednika Evropske komisije in šefov mednarodnih organizacij v rangu predsednika vlade,
 - predsednika državnega sveta oziroma senata,
 - predsednika ustavnega sodišča,
 - predsednika vrhovnega sodišča,
 - ombudsmana, varuha človekovih pravic,
 - predsednika računskega sodišča,
 - ministra za zunanje zadeve in šefov mednarodnih organizacij ter specializiranih agencij v rangu ministra za zunanje zadeve,
 - informacijskega pooblaščenca,
 - delegacij zveznih dežel, držav in pokrajin, kadar so gostitelji predsednik RS, predsednik Državnega zbora RS, predsednik Vlade RS in predsednik Državnega sveta RS;
3. državniški obiski predsednika RS v tujini;
4. uradni in delovni obiski v tujini:
 - predsednika RS,
 - predsednika Državnega zbora RS,
 - predsednika Vlade RS,
 - predsednika Državnega sveta RS,
 - predsednika Ustavnega sodišča RS,
 - predsednika Vrhovnega sodišča RS,
 - varuha človekovih pravic RS,
 - predsednika Računskega sodišča RS,
 - ministra za zunanje zadeve RS,
 - informacijskega pooblaščenca RS;
5. protokolarni dogodki zakonca ali partnerja predsednika RS, predsednika Državnega zbora RS, predsednika Vlade RS in ministra za zunanje zadeve RS;
6. predaje poverilnih pisem predsedniku RS;

7. predaje kopij poverilnih pisem in predstavitev pisem v Ministrstvu za zunanje zadeve RS;
8. predstavitev in poslovilni obiski vodij diplomatskih predstavništev in predstavništev mednarodnih organizacij pri predsedniku RS, predsedniku Državnega zbora RS, predsedniku Vlade RS in predsedniku Državnega sveta RS;
9. slovesnosti ob vročanju odlikovanj RS, ki jih vroča predsednik RS ali visoki predstavnik RS po pooblastilu predsednika RS;
10. podpisi meddržavnih in drugih uradnih listin, pomembnih za državo;
11. slovesnosti ob izrekanju priseg pred predsednikom Državnega zbora RS;
12. državni pogrebi, polaganja vencev in državne žalne slovesnosti;
13. sprejemi, ki jih prirejajo predsednik RS, predsednik Državnega zbora RS, predsednik Vlade RS, predsednik Državnega sveta RS, predsednik Ustavnega sodišča RS, predsednik Vrhovnega sodišča RS, varuh človekovih pravic RS, predsednik Računskega sodišča RS, minister za zunanje zadeve RS in informacijski pooblaščenec RS;
14. državne proslave in druge prireditve državnega pomena.«

Priloga 2: Slikovni prikaz izbora protokolarnih daril za predsedovanje RS Svetu EU
(Protokol Vlade RS, 2007b)

1. Grafični prikaz zbranih kravtat za potrebe predsedovanja RS Svetu EU

2. Grafični prikaz izbranih šalov – rut za potrebe predsedovanja RS Svetu EU

3. Izbor ostalih daril:

- SKLOP A: Porcelanski komplet za čaj

Opis izdelka

Komplet iz porcelana je sestavljen iz dveh skodelic s krožnikoma in vrčkom za mleko.

Velikost skodelice (višina × premer): 73 × 97 mm, krožnička (premer) 140 mm, vrčka za mleko (višina × premer): 140 × 90 mm

Avtorja

Katja Jurgec Bricman in Jure Bricman.

- SKLOP A: Porcelanski pladenj

Opis izdelka

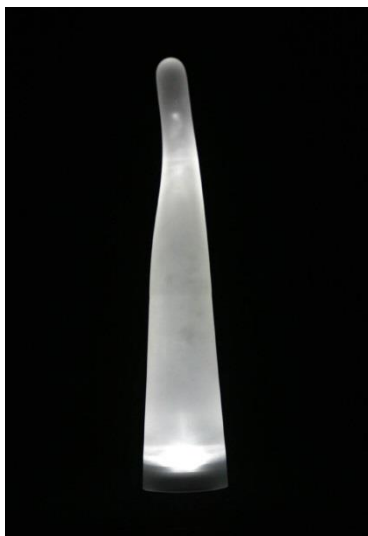
Porcelanski pladenj je prefinjeno oblikovalsko delo z motiviko, ki ima izhodišče v kulturni dediščini.

Velikost (višina × premer): 52 × 260 mm.

Avtorja

Katja Jurgec Bricman in Jure Bricman.

- SKLOP A: Svetilka »Kapnik«

Opis izdelka

Svetilka »Kapnik« je izdelana iz stekla, podstavek je iz polirane orehovine. Pri oblikovanju izdelka je avtorico navdihnil podzemski kraški svet s številnimi oblikami, ki so tisočletno delo narave.

Velikost (višina × premer): 420 × 83 mm.

Avtor

Tanja Pak.

- SKLOP A: Kristalna skleda z motivom čipke

Opis izdelka

Skleda s čipkastim ornamentom v peskani gravuri je izdelana iz kristalnega stekla.

Velikost (višina × dolžina × širina): 130 × 155 × 125 mm.

Avtor

Tihomir Tomič.

- SKLOP A: Zapis ustvarjalnih stoletij: ptica iz vaške situle, ročno klekljana čipka

Opis izdelka

V okvirju sta združena dva motiva, ki predstavljata pričevanji dveh pomembnih mejnikov v ustvarjalnosti na Slovenskem: replika ptice iz vaške situle in ročno klekljana čipka. Ptica iz vaške situle, ene najznamenitejših arheoloških najdb iz prehoda 6. v 5. stoletje pred našim štetjem, je izdelana v pozlačenem odkovku. Ročno klekljana čipka pa je vrhunska rokodelska mojstrovina, ki so jo v Sloveniji razvijali vsaj od 16. stoletja.

Velikost (višina × širina): 300 × 230 mm z okvirjem.

Avtor

Studio Lan.

- SKLOP A: Kristalna skleda z zvezdicami

Opis izdelka

Skleda z zvezdicami v peskani gravuri je izdelana iz kristalnega stekla.

Velikost (višina × dolžina × širina): 80 × 296 × 119 mm.

Avtor

Tihomir Tomič.

- SKLOP A: Steklenica (vaza) s kovinsko klekljano čipko

Opis izdelka

Dediščina ročno klekljanih čipk je postala izhodišče novim ustvarjalnim iskanjem in predvsem tudi mojstrskim tehnološkim rešitvam, ki to stoletno dediščino nadgrajujejo v sodobnih oblikovalskih smereh ter uporabljenih gradivih. Tako je laneno, bombažno ali svileno nit zamenjala tanka kovinska, ki omogoča razne nove aplikacije, npr. tudi v steklu. Ta način izdelovanja je razvil Andraž Debeljak iz Šenčurja pri Kranju in tako nadgradil slovensko čipkarsko razpoznavnost v sodobni čas.

Velikost (višina × premer): 266 × 57 mm.

Avtor

Andraž Debeljak (Anars).

- SKLOP B: Čaša »Reke«

Opis izdelka

Čaša »Reke« predstavlja spomin na vodo, zajeto iz rečne struge, na brzice, ki belijo kamne. Zgornji del čaše se prilega roki, spodnji pa ima v plastovito masivnost vdolan rečni kamen. Izdelek nosi žlahtno sporočilo o vodi in rekah, naravnih bogastvih in vrednotah, ki so nam v ponos.

Velikost (višina × premer): 70 × 72 mm, podstavek višina 16 mm.

Avtor

Tanja Pak.

- SKLOP B: Sveča z motivom klekljane čipke

Opis izdelka

Oglata sveča z vtisnjanim motivom klekljane čipke.

Velikost (višina × dolžina × širina): 280 × 179 × 51 mm.

Avtor

Rafael Samec.

- SKLOP B: Sveča »Zlata krogla« (velika)

Opis izdelka

Sveča »Zlata krogla« posreduje sporočilo s svojo obliko in barvo. Krog in krogla pomenita popolnost, zlata barva pa med vsemi barvami ponazarja vzvišeno stanje duha. Tudi tehnologija izdelave sveče ima svoje sporočilo: izraznost pozlačene strukture na prosojnosti parafina vzbuja miselne asociacije in bogati celovitost doživljanja izdelka.

Velikost (višina × premer): 140 × 145 mm.

Avtor

Rafael Samec.

- SKLOP B: Sveča »Zlata krogla« (mala)

Opis izdelka

Sveča »Zlata krogla« posreduje sporočilo s svojo obliko in barvo. Krog in krogla pomenita popolnost, zlata barva pa med vsemi barvami ponazarja vzvišeno stanje duha. Tudi tehnologija izdelave sveče ima svoje sporočilo: izraznost pozlačene strukture na prosojnosti parafina vzbuja miselne asociacije in bogati celovitost doživljanja izdelka.

Velikost (višina × premer): 115 × 120 mm.

Avtor

Rafael Samec.

- SKLOP B: Laneni namizni set s klekljano idrijsko čipko

Opis izdelka

Laneni pogrinjki so izdelani iz lanenega platna z všito ročno klekljano idrijsko čipko. Velikost (dolžina × širina): 1300 × 500 mm.

Avtor

Tina Koder.

- SKLOP B: Kozarca s klekljano čipko

Opis izdelka

Kozarca sta izdelana iz kristalnega stekla in okrašena z ornamentom klekljane čipke, izdelanem v peskani gravuri.

Velikost (višina × premer × premer dno): 195 × 65 × 75 mm.

Avtor

Tihomir Tomič.

- SKLOP B: Keramični krožnik z zlatimi zvezdicami

Opis izdelka

Zlate zvezdice na keramičnem krožniku so simbol miru, ljubezni in sožitja v Evropski uniji. Predsedujoča Slovenija pošilja svetu s tem izdelkom sporočila dobrih želja, miru in blagostanja.

Velikost (višina × premer): 49 × 315 mm.

Avtor

Jani Bavčar, izdelava Eti Svit v Kamniku.

- SKLOP B: Grafika »Kras«

Opis izdelka

Kras je posebna slovenska pokrajina z najrazličnejšimi naravnimi pojavi. Pokrajina je s svojim imenom označila svet, ki se tako imenuje v vseh svetovnih jezikih.

Velikost (višina × širina): 192 × 192 mm z okvirjem.

Avtor

Nina Zelenko.

- SKLOP B: Mitska ptica z vaške situle

Opis izdelka

Replika enega od motivov na vaški situli, eni najznamenitejših arheoloških najdb v Sloveniji, ki je nastala na prehodu iz 6. v 5. stoletje pred našim štetjem.

Velikost (višina × širina): 130 × 130 mm z okvirjem.

Avtor

Studio Lan.

- SKLOP B: Keramična čutara z medico

Opis izdelka

Keramična čutara s prefinjeno stiliziranim narodnim ornamentom predstavlja interpretacijo značilnega uporabnega izdelka iz lesa, ki so ga uporabljali pastirji, gozdarji, popotniki za pitno vodo. Izdelana v keramiki je napolnjena z medico ali medenim vinom, za katerega je recepturo prvi zapisal Janez Vajkard Valvasor v svojem delu Slava vojvodine Kranjske l. 1689.

Velikost (premer): 160 mm.

Avtor

Darila Rokus in Čebelarstvo Voglar.

- SKLOP B: Stekleni obtežilnik s kovinsko klekljano čipko

Opis izdelka

Dediščina ročno klekljanih čipk predstavlja v Sloveniji tudi izhodišče novim ustvarjalnim iskanjem in mojstrskim rešitvam, ki to stoletno dediščino nadgrajujejo v sodobnih oblikovalskih smereh ter uporabljenih gradivih. Nekdanjo laneno, bombažno ali svileno nit je zamenjala tanka kovinska.

Višina (višina × premer): 70 × 75 mm.

Avtor

Andraž Debeljak.